Punkt i protokollet PR 17/2020 rd

Plenum

Onsdag 4.3.2020 kl. 14.01—18.04

6. Lagmotion med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen

Lagmotion LM 2/2020 rd Ville Tavio saf m.fl.

Remissdebatt

Talman Matti Vanhanen: Ärende 6 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till grundlagsutskottet.

Debatt

16.10 **Ville Tavio ps** (esittelypuheenvuoro): Herra puhemies! Nyt on käsittelyssä lakialoite kansalaisuuslain muuttamiseksi. Lakialoitteen on tehnyt perussuomalaisten eduskuntaryhmä.

Nykyään Suomen passeja jaetaan ulkomaalaisille kuin liukuhihnalta. Kansalaisuuksien myöntämisessä ennätysvuosi oli 2017, jolloin Suomen kansalaisuuden sai yhden vuoden aikana yli 12 000 Suomessa vakinaisesti asunutta ulkomaiden kansalaista. Vuonna 2018 kansalaisuus myönnettiin yli 9 000 ulkomaalaiselle.

Suomen kansalaisuuden ei pidä olla maahanmuuttajalle etukäteislahja, jolla yritetään kannustaa kotoutumiseen. Kansalaisuuden pitää olla osoitus jo toteutuneesta ja todistettavasta sopeutumisesta. Jotta voimme kunnolla vakuuttua maahanmuuttajan lainkuuliaisuudesta ja suomalaiseen yhteiskuntaan sopeutumisesta, täytyy kansalaisuuden saamiseen vaadittavaa asumisaikavaatimusta pidentää. Nykyisen lain neljän viiden vuoden asumisaikana emme ole vielä saaneet tietää ulkomaalaisesta riittävästi. Suomen kansalaisuuden saanutta ei voi enää karkottaa, vaikka tämä syyllistyisi rikoksiin.

Voimassa olevan kansalaisuuslain mukaan kansalaisuuden hakijan katsotaan asuneen maassa riittävän kauan, jos yhtäjaksoista asumista Suomessa on kertynyt viimeksi kuluneet viisi vuotta keskeytyksettä tai jos hakija on asunut Suomessa eri ajanjaksoilla yhteensä seitsemän vuotta 15 ikävuoden täyttymisen jälkeen. Viisi vuotta ei ole pitkä aika, ja siihenkin on kirjattu silti poikkeus: esimerkiksi kansainvälistä suojelua saava henkilö voi saada kansalaisuuden jo neljän vuoden Suomessa asumisen jälkeen. Näin ollen somali saa nykyisin nopeammin Suomen kansalaisuuden kuin Suomen kansalainen saa Ahvenanmaalta kotipaikkaoikeuden.

Kansalaisuuden saamista on Suomessa vuosien varrella helpotettu. Syyskuussa 2011 astui voimaan kansalaisuuslain muutos, jonka myötä kansalaisuutta haettaessa yleisesti vaadittava asumisaika lyheni kuudesta vuodesta viiteen vuoteen. Seuraavana vuonna 2012 kansalaisuushakemusten määrä odotetusti kasvoi, ja hyväksyttyjen kansalaisuushakemusten lukumäärä on sittemmin pysynyt korkeana.

Nyt on aika tehdä korjausliike ja muuttaa lakia tiukempaan suuntaan. Tämä on juuri nyt tarpeellista useastakin syystä.

Lainkuuliaisuuden jo mainitsinkin — kansalaisuuden saanutta ei voi karkottaa, vaikka hän syyllistyisi vakaviinkin rikoksiin.

Jos katsotaan, mitä Euroopassa tapahtuu tällä hetkellä, kun Turkin ja Kreikan rajalla on massoittain ihmisiä, jotka haluavat Eurooppaan, Suomi ei voi jäädä odottelemaan, että Euroopan unioni estäisi tämän siirtolaisvyöryn. Meidän on tehtävä omat toimemme. Suomen nykyinen löysä kansalaisuudenmyöntämispolitiikka on turvapaikanhakijoille vetovoimatekijä. Nykyisin käy usein jopa niin, että kun henkilö saa oleskeluluvan tai kansalaisuuden, on tavallista ryhtyä lomailemaan lähtömaassa, joka turvapaikkaa haettaessa oli väitetysti liian vaarallinen. Maamme kohtasi siirtolaiskriisin vuonna 2015, ja nyt on uusi kriisi tuloillaan. Tähän on varauduttava lainsäädännön parannuksilla. On huolestuttavaa, että istuva hallitus ei ole ryhtynyt vaadittaviin toimiin. Päinvastoin näyttää, että hallitus on toteuttamassa haitallisia toimenpiteitä. Esimerkiksi viime viikolla uutisoitiin, että turvapaikanhakijoille aiotaan antaa jatkossa entistä laajemmin oikeusapua valtion varoista.

Suomessa kantaväestön syntyvyys on laskussa, ja kotimaisia kieliä äidinkielenään puhuvien osuus koko väestöstä pienenee. Väestönkasvu on maahanmuuton ja maahanmuuttajien syntyvyyden varassa. Jos tämä jatkuu, lopputuloksena on väestörakenteellinen muutos. Voidaan puhua niin sanotusta väestönvaihdoksesta. Tätä väestörakenteen muutosprosessia kiihdyttää se, että kansalaisuuden saanut ulkomaalainen voi tuoda perheenjäseniään Suomeen. Perheenyhdistämiset ovat osaltaan merkittävä maahanmuuton väylä, ja kansalaisuuden saaneet voivat siis tuoda perheenjäseniään ilman toimeentuloedellytystä, mikä kiihdyttää perheenyhdistämistä huomattavasti. Jos sallimme suomalaisen väestön vähenemisen ja samalla voimakkaan vierasmaalaisten kasvun, sallitaan käytännössä myös vieraiden kulttuurien voimakas kasvu Suomessa. Se vaikuttaa ajan myötä kaikkeen. Ennen kaikkea se vaarantaa kansallista turvallisuutta.

Herra puhemies! Nyt käsiteltävässä lakialoitteessa perussuomalaiset ehdottavat kansalaisuuden saamisen ehtojen tiukentamista siten, että asumisaikavaatimus Suomen kansalaisuutta haettaessa nostetaan kymmeneen vuoteen eli tuplataan nykyisestä. Samalla kumotaan tämä kansalaisuuslain poikkeuspykälä näistä poikkeuksista. Mikäli tämä lakialoite toteutuisi, turvapaikanhakijoina saapuneet eivät enää olisi etuoikeutetussa asemassa esimerkiksi työperäisiin maahanmuuttajiin verraten.

On kaiken kaikkiaan kestämätön tilanne, että Suomen lainsäädäntö on myös kansalaisuuden osalta löysempää kuin monen muun eurooppalaisen maan. Esimerkiksi Itävallassa asumisaikavaatimus on lähtökohtaisesti kymmenen vuotta, Tanskassa yhdeksän vuotta ja Saksassa kahdeksan vuotta. Tanskassa avioliitto tanskalaisen kanssa voi lyhentää asumisaikavaatimusta kuuteen vuoteen, mutta se on siis silti pidempi kuin Suomessa normaalisti.

Perussuomalaiset näkevät, että Suomen tulee huolehtia kansalaisuuspolitiikassaan siitä, että ulkomaalainen voi saada Suomen kansalaisuuden vain erittäin ansaitusti. Kansalaisuus täytyy palauttaa arvoonsa myös siksi, että se olisi maahanmuuttajille saavutus ja kunnia-asia. Tämä kenties nostaisi kansalaisuuden saaneiden maahanmuuttajien arvostusta kantaväestön silmissä, kun lainkuuliaiset ja työtä tekevät maahanmuuttajat saisivat kansalaisuuden, kun sitä ei kaikille ihan noin vain annettaisikaan. Ennen kaikkea tästä lakimuutoksesta ja tiukennuksesta hyötyisi koko Suomen kansa, sillä vastuullinen maahanmuuttopolitiikka edistää sitä, että Suomi säilyy myös tuleville sukupolville.

16.18 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tämä edustaja Tavion lakialoite on erittäin tärkeä, ja sillä pystytään saamaan maailmalle viesti, että Suomen kansalaisuutta, ja tätä kautta myös Suomen kansalaisille kuuluvia etuja, ei ole helppo saada. Moni siirtolainen haaveilee Suomeen tulosta. Tälläkin hetkellä Turkissa ja Kreikassa on valtavia määriä siirtolaisia, joista monen tavoitteena on päästä Suomeen. He ovat kuulleet meidän anteliaasta sosiaaliturvasta ja siitä, että täällä voi elää sosiaalitoimiston tuella vaikka koko loppuelämänsä. Mitä tiukemmaksi saamme muutettua kansalaisuuden ehtoja, sitä vähemmän tänne yrittää tulla erilaisia onnenonkijoita. Ne, jotka pystyvät täyttämään tämän uuden kansalaisuuslain ehdot, ovat näyttäneet omalla toiminnallaan ja pitkäjänteisyydellään sen, että he ovat integroituneet tähän maahan.

Arvoisa puhemies! Kansalaisuus pitää ansaita. Maailmassa on paljon maita, joissa on Suomea tiukemmat kansalaisuuden saamisen edellytykset. Mikä siis estää Suomea tiukentamasta kansalaisuuden saamisen ehtoja? Se on nyt meistä kansanedustajista kiinni, minkälaiseksi tulevaisuuden maahanmuuttopolitiikka muuttuu tässä maassa. Jos Suomen kansalaisuuden saaminen muuttuisi lakialoitteen mukaiseksi, niin uskon, että jokainen Suomen kansalaiseksi haluava joutuisi olemaan alusta asti hyvin motivoitunut kotoutumaan Suomeen. Tätä kautta saisimme myös karsittua julkisia menoja, kun kotoutujat olisivat jo lähtökohtaisesti paremmin motivoitunutta porukkaa kuin nykyiset maahantulijat keskimäärin. — Kiitos.

16.20 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Suomen passi on varsin arvokas monella tapaa. Sen lisäksi, että kyseessä on yksi maailman parhaista matkustusasiakirjoista, takaa Suomen kansalaisuus haltijalleen valtavasti oikeuksia ja maailman mittapuulla runsaan sosiaaliturvan ja kaupanpäällisiksi tasokkaan terveydenhuollon sekä lähes ilmaisen koulutuksen aina yliopistotason opintoihin saakka. Muun muassa näistä syistä maamme kansalaisuutta yritetään saada valitettavan usein myös vilpillisin perustein. Mielestäni kansalaisuuden myöntämiseen liittyen on pidettävä mielessä vastikkeettomien etujen lisäksi yksilön vastuu. Kun valtiomme turvaa kansalaisille tietyt oikeudet, on pidettävä huolta siitä, että sillä on myös pitkällä tähtäimellä mahdollisuus turvata nämä oikeudet. Se ei onnistu ilman, että kansalaiset puolestaan kannattelevat valtiota esimerkiksi työnteolla, yrittämisellä, opiskelulla, yhteiskunnallisella osallistumisella tai itsestään ja lähimmäisistään huolehtimalla. Jos meillä on kasvavissa määrin enemmän kakun syöjiä kuin tekijöitä, tulevaisuus on synkkä.

Mielestäni kansalaisuuden saamisen edellytykset ovat tällä hetkellä liian heppoiset. Suomessa kansalaisuuden myöntämispolitiikka on eurooppalaisittain löyhää, aivan kuten edustaja Tavio omassa puheenvuorossaan esitti. Kielitaidon ja nuhteettomuuden kohdalla on selvä tarve tiukennuksille. Jos aidosti välittää Suomesta, on silloin myös valmis opettelemaan kieltä ja noudattamaan lakia. Tässä lakialoitteessa esitetty asumisaikavaatimuksen pidentäminen sekä siihen liittyvien tiettyjen poikkeamisten peruminen on erinomainen ehdotus siitä, kuinka voitaisiin vähentää kansalaisuuden myöntämiseen liittyviä ongelmia. Pidentynyt niin sanottu tarkkailuaika mahdollistaisi paremman selvyyden siitä, millainen ihminen hakija todellisuudessa on.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten allekirjoittamassa lakialoitteessa Suomen kansalaisuuden saamisen edellytyksiä on tiukennettava. Ja lopuksi: epävakaa tilanne Euroopan rajoilla puoltaa kansalaisuuden saamisen ehtojen kiristämistä. — Kiitos.

16.23 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa herra puhemies! Liberaalin kansalaisuuspolitiikan takana on ajatus, että kansalaisuus sitoisi ihmisen suomalaiseen yhteiskuntaan ja edistäisi hänen kotoutumistaan. Mitään näyttöä siitä, että tämä toimisi käytännössä, ei ole. OECD-maiden ulkopuolelta tulleiden ihmisten integraatio on surkealla tasolla kansalaisuudesta tai sen puutteesta riippumatta, ja ongelmat jatkuvat toisessa polvessa.

Kansalaisuuden pitäisi olla tunnustus siitä, että yksilö on integroitunut menestyksekkäästi yhteisöön nimeltä suomalaiset. Sen ei pitäisi olla jotain, millä maanitellaan tulijaa kotoutumaan. Ihminen ei arvosta sellaista, minkä eteen ei joudu ponnistelemaan. Suomeen pääseminen ei ole ihmisoikeus vaan etuoikeus, ja saman pitäisi päteä suomalaiseksi tulemiseen.

Kansalaisuus antaa vaalikelpoisuuden ja äänioikeuden valtiollisissa vaaleissa. Tältäkin kannalta on äärimmäisen tärkeää, että kansalaisina on vain ihmisiä, jotka ovat sitoutuneet tähän maahan ja kansaan ja niiden etuun. On hyvin outoa, jos esimerkiksi Suomen maahanmuuttopolitiikasta on päättämässä ihmisiä, joiden lojaliteetit ovat muualla ja joiden päällimmäinen intressi on saada Suomeen mahdollisimman paljon heimoveljiään tai uskonveljiään. Niin ikään on ongelmallista, jos maahan muodostuu suuria maahanmuuttajayhteisöjä, jotka äänestävät sitä puoluetta, joka jakaa kyseisille yhteisöille parhaita etuja suomalaisen yhteiskunnan vahingoksi.

Avokätinen kansalaisuuspolitiikka vaikeuttaa maahanmuuttajien kotoutumisen systemaattista seurantaa. Joka vuosi noin tuhat somalia ja irakilaista muuttuu tilastoissa suomalaisiksi. Heidän aiheuttamansa kustannukset julkiselle taloudelle muuttuvat yleisiksi kustannuksiksi. Heidän tekemänsä rikokset muuttuvat suomalaisiksi rikoksiksi. Mahdollisuus lakaista maahanmuuton ongelmia maton alle lienee keskeinen syy siihen, että tietyissä piireissä nopeasta kansalaistamisesta halutaan pitää kiinni.

Arvoisa puhemies! Suomen passi on yksi maailman arvokkaimmista matkustusasiakirjoista. Tätä tosiasiaa vasten on hyvin outoa, että Suomi jakaa kansalaisuuksia nopeammin ja löysemmin kriteerein kuin juuri mikään muu länsimaa. Humanitaarisin perustein saapuneelle riittää, että asuu täällä neljä vuotta ja malttaa sen aikaa olla syyllistymättä vakaviin rikoksiin. Kielitaitoedellytyksistäkin joustetaan.

Näistä ja monista muista syistä totean, että kansalaisuuden saamista tulee vaikeuttaa muun muassa vaadittavaa asumisaikaa pidentämällä. Tästä syystä kannatan tätä lakialoitetta.

16.26 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Hyvät kansanedustajakollegat! Itse sain Suomen kansalaisuuden kenties noin kymmenen vuotta sitten, ja se tuli sellaiseen kohtaan, että olin jo koulutuspolkuni aloittanut. Ja armeijan käynti myöhästyi niin, että olin lähempänä 28 vuoden ikää, jolloin minun oli hirveän vaikeaa käydä se armeija, koska minulla oli siinä kohtaa perhe ja lapsi. Menin sinne kuitenkin. [Aki Lindén: Ei kaikki perussuomalaisetkaan ole käynyt armeijaa!] Ja ollessani siellä rivissä tummana miehenä muiden suomalaisten joukossa koin olevani vihdoin suomalainen, sain aseen käteeni, olin yhdenvertainen muihin nähden. Se oli valtava kunnianosoitus minua kohtaan, joka olin tullut tähän maahan, ei minkään nälän tai puutteen vuoksi, vaan ennen kaikkea sodan vuoksi. Tulin maahan, joka oli Suomi. Vaikka olin aavikkoleirillä Saudi-Arabiassa, se maa ei ottanut meitä vastaan, kanssamuslimit eivät ottaneet meitä vastaan, vaan Suomi otti, YK:n kautta. Koin, että uskollisuus Suomea kohtaan on itse asiassa määrittävä tekijä ainakin omassa elämässäni. Minun aikanani Suomen kansalaisuuden sai sillä, että oli viisi vuotta Suomessa.

En minä sitä havitellut nuorena miehenä mitenkään sen kummemmin. Elämä jatkui oleskeluluvan piirissä ihan normaalisti. Mutta kun sen sain ja armeijaan pääsin, olin siitä hyvin kiitollinen, sillä vihdoin olin yhdenvertainen.

Tämä lainkuuliaisuus, jota tässä lakialoitteessakin velvoitetaan — ihan oikeutetusti voidaankin velvoittaa — on itse asiassa jo nykyisessä lainsäädännössä. Itse asiassa oleskelulupaa on lähes mahdotonta saada, jos on rikosrekisteriä, on tehnyt rikkomuksia. Jopa ajonopeussakot voivat aiheuttaa sen, että oleskelulupaa Suomeen ei voi saada, puhumattakaan Suomen kansalaisuudesta. [Ville Tavio: Ei liioitella!] Suomen kansalaisuutta ei myöskään saa, jos on sitten oleskeluluvan aikana tehnyt erinäisiä rikoksia. Eli jo tässä vaiheessa nuhteettomuutta pyydetään ja velvoitetaan pitkin matkaa, että päästään Suomen kansalaiseksi — ja todella tarkoitan, että ”päästään” Suomen kansalaiseksi, sillä se on hieno asia.

Suomen kansalaisuutta hakevat pääasiallisesti tänä päivänä sellaiset ihmiset, jotka ovat tulleet Suomeen itse asiassa töihin — näin tilastot kertovat. Osa heistä on tullut pakolaisina, mutta suurin osa on tullut palvelemaan, eli tekemään töitä ja maksamaan veroja. Ja minun mielestäni on vain oikeutta tällaisille ihmisille, jotka ovat sitoutuneet maksamaan veronsa vastaisuudessakin Suomeen, myöntää Suomen kansalaisuus ja rohkaista heitä asettumaan vielä voimakkaammin osaksi tätä yhteiskuntaa. Tällähän pyrittäisiin erityisesti nämä osaajat pitämään maassa ja kannustamaan myös jäämään sukupolviksi eteenpäin.

Koen, että tässä lakialoitteessa on vihje, joka on ehkä sen suurin heikkous. Tässä ajatellaan, että ihminen on mahdollisesti syyllinen, kunnes toisin todistetaan. Eli tätä nuhteettomuutta täytyy todistaa, mutta niin kauan kuin sitä ei ole kunnolla todistanut omilla toimillaan pitkin matkaa vuosiksi eteenpäin, tämä ihminen ei ole Suomen kansalaisuutta ansainnut. Ja tämä sotii oikeustajuani vastaan, koska koen, että ihminen on syytön, kunnes toisin todistetaan. Ja jos ihminen todella toimii nykylain puitteissa niin, että on ollut nuhteeton [Wille Rydman: Ihminen on Suomen kansalainen, kunnes toisin todistetaan!] ja tehnyt hyvää työtä, niin silloin tämä ihminen on ansainnut myöskin Suomen kansalaisuuden.

Sitten ehkä lopuksi haluaisin sanoa sen, että monessa Euroopan maassa oleskeluluvan voi ostaa ihan rahalla ja monessa maailman maassa kansalaisuuden voi ostaa rahalla. Suomessa tämä ei missään tapauksessa ole mahdollista. Suomen laki tällä hetkellä lähtee siitä liikkeelle, että Suomen kansalaisuus täytyy ansaita tekemällä hyviä asioita. Osa ihmisistä, jotka tulevat tähän maahan, ei välttämättä kykene kaikkiin niihin suorituksiin, mihin kantasuomalainen todennäköisesti pystyy. Mutta sekin aika koittaa, jolloin heidän lapsensa niihin suorituksiin sitten pystyvät, ja sitä on tuettava ja kannustettava nimenomaan hyvällä kansalaisuuslailla.

Sitten vielä tähän, kun tässä on mainittu tästä, että moni havittelee Suomen kansalaisuutta, jotta pystyisi tulemaan tänne Suomen anteliaan sosiaaliturvan piiriin. Minä koen, että itse asiassa lakeja täytyy nyt muuttaa niin, että ihmiset, jotka ovat omissa maissaan tottuneet työskentelemään jopa lapsesta saakka, pystyisivät hyvin nopeasti pääsemään työn syrjään kiinni. Se on mahdollista, ja niitä toivottavasti tullaan vahvasti myöskin muuttamaan. Uskon, että hyvin moni ihminen ei lähtökohtaisesti lähde omasta maastaan liikkeelle siksi, että haluaa päästä sossun piiriin anelemaan rahaa joltakulta taholta, joka saattaa olla viranomainen, ja käymään siellä sossun luukulla. Uskon, että ihmiset lähtevät liikkeelle, koska haluavat todennäköisesti parempaa elämää ja ovat valmiita myöskin työskentelemään sen eteen. Se on meidän yhteiskuntamme etu, että me mahdollistamme sen. — Kiitos.

16.33 **Ano Turtiainen ps:** Arvoisa puhemies! Suomessa kansalaisuuden myöntämispolitiikka moniin muihin eurooppalaisiin maihin verrattuna on liian löyhää. Esimerkiksi Itävallassa, Tanskassa ja Saksassa kansalaisuutta voi hakea vasta pidemmän maassaolon jälkeen. Suomen kansalaisuutta ulkomaalaisille ei pidä myöntää heppoisin perustein. Aina, kun ulkomaalainen hakee Suomen kansalaisuutta, pitäisi miettiä, miksi hän sitä hakee. On selvää, että oli kuka tahansa hakemassa Suomen kansalaisuutta, hakemisen takana on aina oman edun tavoittelu, ja niin kuuluu ollakin. Kuka nyt pelkästään toisen edun vuoksi hakisi kansalaisuutta toisesta maasta? Jokainen ajattelee parastaan myös kansalaisuutta hakiessaan, eikä siinä ole mitään pahaa — paitsi jos kansalaisuutta haetaan tavoitteena rikollinen toiminta tai pelkästään hyvinvoinnin hyväksikäyttö.

Arvoisa puhemies! Myös Suomen pitää ajatella parastaan ja omaa etuaan. Suomen kansalaisuuden myöntämisestä ulkomaalaiselle pitää olla Suomelle pelkästään hyötyä, ei haittaa. Kansalaisuuden myöntämisen pitää perustua realistisiin näyttöihin siitä, että myönnettävä kansalaisuus johtaa kestävään hyvään molemmille osapuolille, niin Suomelle kuin tulevalle kansalaiselle. Suomen kansalaisuus tulisi voida saada vain ansaitusti. Kansalaisuuden tulisi olla saavutus, joka ansaitaan toteutuneella ja todistettavissa olevalla kotoutumisella. Kotoutumista ei ole se, että osaa kielen, on asustellut maassa tietyn määräajan ja niin edelleen. Kotoutumista on se, että edellä mainittujen lisäksi kykenee elättämään itsensä ja mahdollisen perheensä ja on sopeutunut suomalaiseen elämäntapaan ja kulttuuriin. Suomea ei pidä päästää sellaiseen tilaan, että se on paratiisi ilmaista elämäntapaa tavoitteleville ulkomaalaisille.

Arvoisa puhemies! Asustelin perheeni kanssa joitakin vuosia sitten USA:ssa. Olin siellä paljon tekemisissä suomalaisten kanssa, joilla on myös USA:n kansalaisuus, eli heillä oli Suomen ja USA:n passi. Kuulin näiltä kaksoiskansalaisilta monta matkustamiseen liittyvää tarinaa, joissa tuli esille, kuinka valtavan arvokas Suomen passi on. Maailmassa on kuulemma paljon maita, minne USA:n passilla on vaikea mennä saamatta huonoa tai kyseenalaista kohtelua, kun taas Suomen passilla voi mennä hyvillä mielin lähes minne maailmankolkkaan tahansa. Harva meistä ymmärtää tämän tosiasian, koska ei ole joutunut matkustamaan minkään muun maan passilla. Jos Suomen kansalaisuuksia myönnetään leväperäisesti ulkomaalaisille, on selvää, että kansalaisuuksia haetaan jopa pelkästään parempien ja uskottavampien matkustusasiakirjojen toivossa. Meidän pitää säilyttää Suomen kansalaisuuden ja Suomen passin arvo ja uskottavuus, ja se onnistuu vain, kun me emme myönnä Suomen kansalaisuuksia löyhin perustein.

Arvoisa puhemies! Kannatan perussuomalaisten aloitetta. — Kiitos.

16.38 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Osana tulevaisuudessa toivon mukaan toteutuvaa, selvästi nykyistä tiukempaa maahanmuuttopolitiikkaa on Suomen kansalaisuuden myöntämisen ehtoja syytä tiukentaa tuntuvasti, ja tätä perussuomalaiset ovat eduskunnassa useaan otteeseen jo esittäneet. Tämä käsittelyssä oleva lakialoite on jatkumoa näille perussuomalaisten esityksille. Aloitteen mukaan yleinen asumisaikavaatimus Suomen kansalaisuutta haettaessa nostettaisiin nykyisestä 5 vuodesta 10 vuoteen, ja lisäksi kumottaisiin eräät kansalaisuuden saamisen asumisaikaedellytystä koskevat poikkeukset.

Arvoisa puhemies! Suomen kansalaisuutta koskevia hakemuksia on jätetty viime vuosina selvästi aiempaa enemmän. Kansalaisuuksia myönnettiin ennätysvuonna 2017 yli 12 000 kappaletta ja vuonna 2018 yli 9 200 kappaletta, ja kuten tässä lakialoitteessa todetaan, niin kansalaisuushakemusten ja myönnettyjen kansalaisuuksien määrän nousu joh-

tuu merkittäviltä osin siitä, että kansalaisuuden saamisen ehtoja on viime vuosikymmenellä lievennetty tuntuvasti muun muassa asumisaikavaatimusten osalta. Tässä lähetekeskustelussa olevalla muutoksella korjattaisiin kansalaisuuslakia muun muassa Itävallassa, Saksassa ja Tanskassa käytössä olevan lainsäädännön kaltaiseksi. Kansalaisuuden saamisen ehdot eivät saa olla Suomessa ainakaan lievempiä kuin muissa samankaltaisissa Euroopan maissa.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat asumisaikavaatimusten pidentämisen lisäksi vaatineet esimerkiksi kielitaitovaatimusten tuntuvaa tiukentamista kansalaisuuden saamisen ehtona. Suomen kansalaisuuden saavilla ei pitäisi myöskään olla minkäänlaista rikollista taustaa. Mielestäni esittämämme muutokset kansalaisuuslakiin ovat tarpeellisia ja jopa välttämättömiä. Suomen kansalaisuus tulee voida myöntää ulkomaalaiselle hakijalle vain tilanteissa, joissa hakijan integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan on tosiasiallisesti pystytty varmistamaan ja kansalaisuuden hakijalla on todistetusti aito halu osallistua yhteiskuntamme pitkäjänteiseen rakentamiseen.

Arvoisa puhemies! Lukuisten muiden perussuomalaisten kansanedustajien tavoin olen allekirjoittanut edustaja Tavion lakialoitteen. Kannatan tätä lakialoitetta, ja toivon sille asianmukaista ja menestyksekästä käsittelyä valiokunnassa.

16.41 **Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Lisääntynyt muuttoliike ja pakolaistulva ovat pakottaneet meidät pohtimaan sitä, kuinka helposti Suomen kansalaisuuden voi saada. Tällä hetkellä kansainvälistä suojelua saava henkilö voi saada kansalaisuuden jo neljän vuoden Suomessa asumisen jälkeen, ja aika lasketaan siitä, kun hän on jättänyt ensimmäisen turvapaikkahakemuksen Suomeen. Tämä tarkoittaa sitä, että ne, jotka vuonna 2015 tulivat Suomeen turvapaikanhakijoina, ovat voineet hakea Suomen kansalaisuutta jo vuonna 2019. Kun lisäksi voimme todeta, että kotoutuminen ei ole aina ollut kovinkaan onnistunutta, tuntuu kohtuuttomalta antaa kansalaisuus henkilölle, joka ei osaa kunnolla suomen kieltä eikä ole sopeutunut suomalaiseen yhteiskuntaan.

Kannatan tätä lakialoitetta. Suomen kansalaisuuden tulee olla palkinto kotoutumisesta ja sitoutumisesta suomalaiseen yhteiskuntajärjestelmään. Suomen kansalaisuuden saamiseksi on mielestäni perusteltua vaatia pidempää yhtäjaksoista asumista juuri niin ja niillä perusteilla, joita tässä lakialoitteessa esitetään.

16.42 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Ensin vastaisin edustaja al-Taeelle, että Suomessa on mahdollista saada oleskelulupa, vaikka on rikosrekisteriä. Sellaisista maista, joihin on palautuskielto, tulevat saavat silloin tilapäisen oleskeluluvan. Eli tämä ajatuksenne ei ehkä ollut aivan oikea. Toiseksi haluaisin kommentoida tätä, kun sanoitte, että osa haluaa tulla Suomeen hakemaan parempaa elämää: ilolla kuuntelen tätä puhetta, koska se kertoo siitä, että meillä on jotakin tehtävänä sosiaaliturvajärjestelmissä sekä kotouttamisessa, jos ihmiset joutuvat sinne siinä kohtaa kun he haluavat työtä tehdä.

Arvoisa puhemies! Lueskelin tänään Suomen kansalaisuuslakia, ja täytyy sanoa, että sisäasiainministeriön poliisiosaston ulkomaalaistoimiston päällikkö, edesmennyt Eila Kännö varmasti kääntyisi haudassaan, kun lukisi tämän päivän ulkomaalaislakia ja kansalaisuuslakia ja näitä myöntöperusteita. Tämä edustaja Tavion tekemä lakialoite on erinomainen ja hyvä alku tässä muutoksessa, jota kansalaisuuslakimme tarvitsee.

Siellä on muutakin korjattavaa:

Seuraavana sieltä pitäisi tiukentaa kielitaitovaadetta. Tällä hetkellä kielitaito voidaan osoittaa peruskoulun päästötodistuksella, ja kuten olemme havainneet ja kuulleet kentältä, valitettavasti sieltä tällä hetkellä saa todistuksia ilman että osaa suomea riittävästi.

Sitten on tämä tulovaatimus: On täysin käsittämätöntä, että jossain maassa riittää se, että kansalaisuushakemukseen liittää luotettavan selvityksen toimeentulostansa, ja Suomen tapauksessa tämä tarkoittaa sitä, että myös Kelalta haettu paperi riittää tähän. On käsittämätöntä, että Suomessa ei vaadita sitä, että olisi ollut edes töissä tässä maassa, vaan kansalaisuuden voi saada näinkin.

Sitten nuhteettomuusvaatimus on ihan ehdoton asia, jota täytyy vahventaa tässä maassa, koska nythän meillä valitettavasti on tilanne, jossa esimerkiksi terroristimatkailijoilta, jotka ovat kaksoiskansalaisia, ei pystytä ottamaan Suomen kansalaisuutta pois.

Täällä on kyllä korjaamisen varaa, ja sen lisäksi haluan tässä todeta, että valtioneuvosto on antanut vuosi sitten 20. helmikuuta tämmöisen seksuaalirikosten ennaltaehkäisyn ja torjunnan ohjelman, jossa itse asiassa tuodaan esiin se, että meille pitäisi saada kansalaisuustestit ja kansalaisuuteen usean vuoden opiskelu- tai työhistoria. Nämä nyt ovat vähimpiä, mitä tässä kohtaa voidaan tehdä.

Lopuksi haluaisin kyllä sanoa, että jos jotakin pitäisi suojella, niin se on kyllä Suomen passi, joka on erittäin arvostettu matkustusasiakirja maailmalla. — Kiitos.

16.45 **Pia Kauma kok:** Arvoisa puhemies! Meillä oli täällä eduskunnassa parisen vuotta sitten käsittelyssä raportti, jossa käsiteltiin maahanmuuttajien kotoutumista Suomeen hyvin laajastikin. Keskustelu oli lähinnä siitä, minkälaisia toimenpiteitä meidän pitäisi tehdä, että maahanmuuttajat integroituisivat tänne paremmin. Kyllä ainakin itselleni jäi mieleen siitä se, että yksi keskeinen asia on kielitaito. Jos ei kielitaitoa ole, suomen kielen tai ruotsin kielen, nykyään ehkä myöskin jopa englannin kielen taitoa, niin kyllä se integroituminen ja töihin pääseminen, koulutukseen pääseminen, sosiaalisten verkostojen luominen ja muu on hyvin vaikeaa.

Mutta voidaanko tähän kokonaisuuteen liittää se, kuinka kauan ihminen on ollut Suomessa? En näe ihan suoraa yhteyttä siihen. Mieluumminkin, jos joitakin kansalaisuuden vaatimuksia tiukennetaan, ne liittyisivät juuri tähän kielitaitokysymykseen ja nuhteettomuuteen ja niihin sosiaalisiin verkostoihin, joilla henkilö pystyy osoittamaan sen, että hän todella on integroitunut tänne ja haluaa vaikuttaa suomalaisen yhteiskunnan kehittymiseen positiivisella tavalla.

Näen tämän kysymyksen sillä tavalla, että koska tämä on perussuomalaisten yhteinen lakialoite, niin tässä nähdään yhteys ehkä myöskin niihin kustannuksiin, joita maahanmuutosta aiheutuu. Itse olen lähinnä miettinyt sitä, että kun meillä on Suomessa eurooppalaisittain aika harvinainenkin asumisperusteinen sosiaaliturva, niin voi olla, että tulevina vuosina me joudumme pohtimaan sitä, kenelle kaikille se asumisperusteinen sosiaaliturva on tarkoitettu, millä perusteilla ja miten ylipäätään tätä järjestelmää pystytään muuttamaan niin, että ihmiset kokevat sen paitsi tietysti riittäväksi myöskin sosiaalisesti oikeudenmukaiseksi. Ne, jotka täällä ovat olleet pitempään, monta kertaa kokevat epäoikeudenmukaisena sen, että hyvinkin nopeasti pääsee samanlaisen sosiaaliturvan piiriin kuin mitä kantasuomalaiset. Toivoisin, että hallitus miettisi ja ehkä parlamentaarisesti muutenkin miettisimme tätä kokonaisuutta.

Arvoisa puhemies! Vielä yksi asia, joka tuli mieleeni tästä lakialoitteesta. Se on se, että meillähän on tälläkin hetkellä henkilöitä, joilla on kaksoiskansalaisuus. Itselläni oli täällä

viikko sitten käsittelyssä lakialoite, jossa todettiin, että kaikkein ankarimpiin terrorismirikoksiin syyllistyneet voisivat menettää kansalaisuuden, jos heillä on kaksoiskansalaisuus. Tällä hetkellähän laki on sellainen, että jos henkilö syyllistyy rikokseen, josta saa viisi vuotta vankeutta, niin tämän kaksoiskansalaisuuden voi menettää. Ehdotin sitä, että se voisi olla pienempikin: saadusta kahden vuoden vankeusrangaistuksesta. Toivoisin, että puututtaisiin nimenomaan näihin kaksoiskansalaisuuden ehtoihin. Olisimme tiukempia sen suhteen, että jos on vakavia maanpetos-, valtionpetos-, terrorismirikoksia ja on näihin vakaviin rikoksiin syyllistynyt, niin tämän Suomen kansalaisuuden voisi menettää silloin helpommin.

16.49 **Wille Rydman kok:** Arvoisa herra puhemies! Tämä on hyvä, kannatettava ja tärkeäkin aloite. Kuten täällä on useassa puheenvuorossa tullut esille, on Suomen passi yksi maailman kaikkein arvostetuimmista matkustusasiakirjoista. Se on sitä, jos vertaillaan sitä, kuinka moneen maahan vaivattomasti pääsee sisään, ja myöskin suhteessa siihen, kuinka sellaisen passin kantajaan suhtaudutaan eri maissa. Tällä on tietysti monia erilaisia taustatekijöitä takanaan. Yhtäältä on tietysti kyse siitä, että Suomi on noudattanut sellaista ulkopolitiikkaa, josta meitä arvostetaan aika laajasti ympäri maailmaa, mutta myöskin siitä, että useimmissa maissa katsotaan, että Suomen passin kantaja todennäköisesti on aika luotettava kaveri.

Todennäköisyys sille, että Suomen passin kantaja tulee maahan tekemään terrori-iskuja tai järjestämään väkivaltaista vallankumousta tai jotain muuta sellaista, on historiallisesti ollut ilmeisestikin kohtalaisen matala. Tästä syystä Suomen passin omaava henkilö on ollut yleensä varsin arvostettu ja päässyt helposti maahan ja pystynyt toimimaan myöskin ulkomailla.

Tämä on sellainen etu, josta kannattaisi pitää kiinni. Nimittäin, jos jaamme Suomen kansalaisuuksia kovin löysin perustein, niin kuin voidaan hyvin perustellusti sanoa, että olemme jakaneet vertailtuna oikeastaan useimpiin muihin länsimaihin, voi jonakin päivänä käydä niinkin, että Suomen passi ei enää nautikaan samanlaista arvostusta kuin mitä se on joskus nauttinut, ja tällä on tietysti sitten monenkinlaisia seurauksia. Jos Suomen passia kantava henkilö on sellainen, että siitä ei oikein tiedä, että mitäköhän saa, niin kyllä sillä on sitten monenlaisia kielteisiä vaikutuksia.

No, sitten on myöskin niin, että Suomen passin — kansalaisuuden — liian leväperäisellä jakamisella saattaa olla vakavampiakin seurauksia. Me olemme jo nyt todistaneet sitä, että Suomen kansalaisuuden saaneita henkilöitä on lähtenyt terroristisiin tarkoituksiin ulkomaille, osallistunut terroristisiin sotiin, ilmeisestikin myös hirmutekoihin, joiden selvittäminen on sitten lopulta aika hankalaa varsinkin täältä käsin.

Vaikka on aivan oikeutetusti tehty — paitsi jo voimassa olevia lakimuutoksia — myöskin aloitteita sen suhteen, että vastaisuudessa kaksoiskansalaisilta, joilla on jonkun toisenkin maan kansalaisuus, voitaisiin tietyin edellytyksin ottaa Suomen kansalaisuus helpommin pois, niin kyllä paljon viisaampaa politiikkaa on ehkäistä ongelmia jo ennakolta.

Näen, että ne toimenpiteet, joita tässä aloitteessa on esitetty kansalaisuuden ehtojen tiukentamiseksi, ovat sellaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, jotka voimaan astuessaan tekisivät ainakin vaikeammaksi sen, että Suomen kansalaisuudella esiintyviä ihmisiä ulkomailla syyllistyy sellaisiin epäinhimillisiin rikoksiin, joita totutusti ei Suomen kansalaisilta ole yleensä odotettu.

16.52 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Mari Rantaselle haluaisin vastata tästä, kun viittasitte siihen, että sanoin, että ihmiset haluavat Suomeen etsimään parempaa elämää. Se parempi elämä voi olla opiskelumahdollisuus, työmahdollisuus, avioliitto, moni muu asia. [Sheikki Laakso: Sosiaaliturva!] Siinä ei ole mitään pahaa, että ihmiset liikkuvat.

Sitten vielä edustaja Rydmanille haluaisin sanoa, että tässä lakialoitteessa olevat asiat jo pitkälti toteutuvat nykyisessä lainsäädännössä. Suomalainen lainsäädäntö tämän asian suhteen ei ole löyhää, ja suomalaisen lainsäädännön vertaaminen muihin maihin ei välttämättä ole täysin pätevää, [Ville Tavio: Miksei?] koska Suomen talousrakenne on hyvin erilainen. Se pitovoima, joka meillä on erilaisiin kansallisuuksiin, ammatteihin nähden, on heikompi kuin jollain mailla, joita te tässä mainitsitte. Myöskin palkkaerot ovat valtavia esimerkiksi Norjaan nähden, ja näiden syiden vuoksi meillä täytyy olla sellaisia pitovoimatekijöitä, joilla me saamme ihmiset paremmin jäämään Suomeen ja palvelemaan tätä maata ja maksamaan veroja. Meillä ei synny tarpeeksi lapsia, ja on hirveän tärkeätä, että dynaamisuus tässä maassa myös säilyy, ja siihen täytyy myöskin keksiä hyviä keinoja. Yksi keino on tämä — jo nykyisellään hyvin tiukka maahanmuuttopolitiikka, nykyisellään hyvin tiukka kansalaisuuspolitiikka — ja tällä kun me jatkamme, niin hyvin todennäköisesti pääsemme hyviin tuloksiin.

Sanoisin vielä, että kielivaatimustestihän on aika tiukka tällä hetkellä edelleen, ja en koe, että sitä pitäisi sillä tavalla löysentää, mutta Suomeen sitoutumista henkisesti voidaan osoittaa hyvin monellakin tavalla, ei ainoastaan sen kielen, testin perusteella, vaan monen muun tavan kautta. Koen, että moni ihminen sitä täällä Suomessa ollessaan pyrkii tekemään jatkuvasti olemalla kunniallinen ihminen, tekemällä hyvää työtä, olemalla yrittäjä ja kasvattamalla hyviä lainkuuliaisia lapsia. Minusta tämä dynamiikka täytyy Suomessa säilyttää ja ehkä eräänlaista vihamielisyyttä, jota aina välillä, silloin tällöin tuntuu tulevan suunnasta tai toisesta, vähän laskea, jotta yhä enempi ihminen tuolta maailmalta voisi tulla Suomeen töihin ja elämään hyvää elämää ja kasvattamaan tätä meidän yhteistä taloutta ja hyvinvointia ja tätä sosiaalista turvaa tuleville sukupolville.

16.55 **Ville Tavio ps:** Herra puhemies! SDP:n edustaja al-Taeella on näköjään taas iltasatujen aika, kun Suomen maahanmuuttopolitiikkakin on muuttunut tiukaksi. Emmeköhän me kaikki tiedä, että se on maailman löysintä maahanmuuttopolitiikkaa, ja kuten tuossa aiemmissa puheenvuoroissa kävi ilmi, niin myös tämä kansalaisuuspolitiikka on äärimmäisen löysää. Tuokaa sitten tähän pöytään niitä maita, joissa se on löysempää, jos tämä on teidän mielestänne tiukkaa. Epäilen, että sellaisia maita ei tänne löydy.

Tässä aivan oikein nostettiin myös keskustelua siitä, että tietenkin tämä kansalaisuuspolitiikka on kokonaisuus, vaikka siitä nyt käsiteltiin tässä aloitteessa vain yhtä osaa. On totta, että siinä voitaisiin kiinnittää huomiota juuri tähän nuhteettomuuteen tai rehellisyyteen. Se on mielestäni nykyään itse asiassa kyllä jo jokseenkin otettu huomioon, mutta sitten tämä tosiasiallinen kielitaitoedellytys: tiedän tapauksia, joissa tästä kielitaitoedellytyksestäkin itse asiassa kyllä on luovuttu käytännössä kokonaan syystä tai toisesta — esimerkiksi, että henkilö ei osaa lukea ja ei sen takia oikein opi kieltä kunnolla, niin sitten annetaan poikkeuksia. Kyllä täällä virkamiehet näihin poikkeuksiakin osaavat antaa.

Mitä tulee tuohon toimeentuloon, joka on aika oleellinen, ja edustaja Rantanen otti sen hyvin esiin, niin onhan se aika ihme, että tähän toimeentuloon lähdetään lukemaan sosiaa-

lietuuksia — ollaan myöntämässä kansalaisuutta henkilölle ja pitäisi tulla toimeen omillaan, niin sitten katsotaankin sosiaalietuuksia.

On huomattava, että niistä, jotka nykyisin saavat tämän Suomen kansalaisuuden, aivan selvä enemmistö tosiaan säilyttää sen aiemman kansalaisuuden. Olisiko se ollut jopa 90 prosenttia, jos näin hatusta muistelen, mutta se oli valtava enemmistö, joka säilyttää sen aiemman kansalaisuutensa. Silloinhan tietenkin voidaan lähteä siitä — kun kokoomuskin on ihan hyvin pohtinut näitä nyt meidän kanssamme — että voitaisiin perustellusti sitten perua se kansalaisuus helpommin, ja tästä on mielestäni hyvä käydä keskustelua. Kyllä se kaikin tavoin on huomattavasti helpompaa pyrkiä siihen, että kansalaisuuden saisi vähän vaikeammin kuin että sen sitten menettäisi helpommin. Oikeastaan uusi tämmöinen erittäin hyvä argumentti, jonka edustaja Halla-aho tuossa nosti esiin, on juuri se, että kun nämä henkilöt tosiaan säilyttävät vielä kaksoiskansalaisuutensa, niin on aika oleellinen kysymys, että mille valtiolle nämä uudet kansalaiset tosiasiallisesti lojaliteettinsa antavat, mikäli tulee jonkinlaisia intressiristiriitoja.

16.58 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Totta kai olisi paras lääke, tai ei lääke, mutta tehdä selvitys, että on töitä, on kielitaitoa, on nuhteettomuutta, mutta niin kuin nyt äskeisen, edellisen edustaja Tavion puheesta jokaiselle tuli selväksi, näitä kuitenkaan ei oikein noudateta, edes tuota kielivaatimusta, eikä sitten tietysti nuhteettomuuttakaan, sitäkin tulkitaan aina sitten sen mukaan, miten halutaan. Sen takia on loppupeleissä äärimmäisen tärkeää, että tässä tämä aikakriteeri tulee ja sitä korostetaan entisestään.

Pitää kuitenkin muistaa, että täällä on ihmisiä, jotka ovat työskennelleet tämän yhteiskunnan hyvinvoinnin hyväksi kymmeniä vuosia, eivät nyt välttämättä ihan sataa vuotta, mutta reilusti enemmän kuin 50 vuotta, jolloin pidettäisiin jotenkin kohtuuttomana, että maahanmuuttajan ei tarvitsisi kuin muutaman vuoden antaa näyttöä siitä, että on yhteiskuntakelpoinen. Jotenkin tulee mieleen, että mikä kiire siinä on. Jos asiat hoitaa hyvin ynnä muuta vastaavaa, niin ei sen, että 10 vuottakin joudut odottelemaan, että saat kansalaisuuden, luulisi olevan ylitsepääsemätöntä, koska selkeästi se on kuitenkin tavoittelemisen arvoista, jos näin on.

Kun edustaja Rydman tuossa puhui, että Suomen passi on yksi parhaista matkustusasiakirjoista ainakin toistaiseksi, niin minä olen sitä mieltä, että meidän pitää äärettömän paljon pyrkiä pitämään kiinni siitä, että tämä mentaliteetti jatkuisi jatkossakin. Tosin ikäväkseni joudun toteamaan, että hallituspuolueen edustajahan kyllä sellaista taannoin yritti tehdä, että sillä Suomen passilla ei kohta tiettyihin maihin pääse ollenkaan, kun siellä ollaan kaikennäköisiä aitojakin leikkailemassa. — Kiitos.

17.01 **Wille Rydman kok:** Arvoisa herra puhemies! Minun täytyy kyllä tunnustaa, että minun on hyvin vaikea seurata edustajakollega al-Taeen logiikkaa hänen puheenvuoroissaan. Hän on ensinnäkin kertonut meille, että hän ei kannata tätä aloitetta. Toisekseen hän on kertonut, että itse asiassa tämä aloite on jo suurilta osin voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä. Kolmannekseen hän on kertonut, että itse asiassa tällainen tiukka politiikka on aivan hyvä ja että siitä on syytä pitää kiinni. Neljännekseen hän on kertonut, että itse asiassa tällainen Suomen muita maita löysempi tapa jakaa kansalaisuuksia onkin keskeinen vetotekijä, jolla Suomi pystyy houkuttelemaan näitä ihmisiä pysymään tässä maassa. Minun on kovin vaikea käsittää, kuinka nämä kaikki väitteet voisivat yhtäaikaisesti pitää paikkan-

sa, koska ainakin minun logiikkani mukaan nämä ovat keskenään merkittävästi ristiriitaisia väitteitä.

Siitä olen sinänsä samaa mieltä, että Suomi ei kyllä osaavaa, koulutettua työvoimaa houkuttele puoleensa kovinkaan paljon verrattuna meidän keskeisiin kilpailijamaihimme. Sellainen koulutettu, kielitaitoinen ihminen, joka helposti työllistyy ja jolla on annettavaa maalle kuin maalle, ei välttämättä senkaltaiseen korkean verotuksen maahan kuin Suomi kovin helposti tule, varsinkin kun sen kielet ovat kohtalaisen vaikeita ja huonosti tunnettuja eikä sääolosuhteillakaan voi hirvittävästi kilpailla. Tällaisia osaajia me menetämme kaiken aikaa muihin maihin.

Sitä vastoin Suomi tuntuu olevan kovastikin houkutteleva maa ja yhteiskunta jollekin aivan toisenlaisin perustein Suomeen tulevalle ja ehkä vähemmän tavoitellulle työvoimalle, enkä katsoisi, että meidän on lainsäädännössämme syytä pitää yhtään sellaista veto- tai houkutus- tai kiinnipitotekijää, joka nimenomaisia tämänkaltaisia muuttajia Suomeen houkuttelisi.

17.03 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja al-Taee esitti sen usein kuullun olettaman tai väitteen, että kukaan ei tule Suomeen päästäkseen elämään sosiaaliturvalla täällä. Kuitenkin hän samaan aikaan antaa ymmärtää, että joku tulisi Suomeen päästäkseen maksamaan veroja ja päästäkseen rahoittamaan suomalaista järjestelmää, mikä on aivan yhtä absurdi ajatus.

Tosiasiahan on se, että kaikki ihmiset, jotka ovat liikkeellä maailmassa, etsivät parempaa elämää, mutta koska ihmisten ominaisuudet ja lähtökohdat ovat erilaisia, kriteerit kohdemaan valinnassa ovat hyvin erilaisia. Ne, joilla on ideoita ja osaamista, jotka voi muuttaa rahaksi ja hyvinvoinniksi, menevät tietysti sinne, missä ideoista ja osaamisesta voi saada parhaan hinnan, eli sellaisiin paikkoihin, joissa on vaikkapa matala verotuksen taso ja korkeampi palkkataso. Ikävä kyllä nämä ominaisuudet eivät suoranaisesti luonnehdi suomalaista yhteiskuntaa, jossa on erittäin korkea verotuksen taso ja verrattain matala palkkataso. No tämä tietysti houkuttelee paremman elämän perässä sellaisia ihmisiä, joita ei kiinnosta verotuksen taso, koska he eivät maksa veroja, mutta joita kyllä kiinnostaa korkea sosiaaliturvan taso. Näillä ihmisillä tyypillisesti ei ole sellaista osaamista, jota he voisivat hyödyntää toisenlaisessa toimintaympäristössä.

Edustaja al-Taee mainitsi myös pitotekijät, joita Suomi tarvitsee voidakseen pitää kiinni tänne tulleista ihmisistä, mutta onko Suomella nyt sitten ollut joitain havaittavia vaikeuksia pitää kiinni vaikkapa tänne tulleista somalialaisista tai irakilaisista? En usko, että kovinkaan suurta muuttoliikettä näiden väestöryhmien keskuudessa voidaan havaita nimenomaan poispäin Suomesta.

Tämä toimeentuloedellytys, josta on keskusteltu, on kyllä ihan hyvä kysymys. On hyvin ongelmallista, että toimeentuloedellytyksen katsotaan täyttyvän, jos henkilö tulee toimeen tulonsiirroilla joko pääasiallisesti tai kokonaisuudessaan. Mielekkäämpi kriteeri varmasti olisi ihmisen riippuvuus tai riippumattomuus tulonsiirroista, eli että kansalaisuuden edellytyksenä olisi se, että ihminen on ainakin tietyn ajan ennen kansalaisuuden saamista riippumaton toimeentulotuesta, asumistuista ja muista vastaavista tulonsiirroista. — Kiitoksia.

17.05 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluaisin vastata edustaja Rydmanille, että ymmärrän, että voi olla niin, että tähän aikaan illasta logiikan omaksuminen on vaikeaa. Te puhuitte siitä, miten suomalainen lainsäädäntö ei ole verrattavissa näihin

muihin, siitä näkökulmasta, onko se löyhempää vai tiukempaa. Minä väitin, että se on tiukkaa ja se on tarpeeksi tiukkaa. Se on tiukkaa siitä näkökulmasta, että Suomen kansalaisuutta on suhteellisen hankala saada, se ei ole helppoa. Oleskeluluvan saaminen vaatii jo hyvin pitkälle nuhteetonta toimintaa, ja sen jälkeen vaaditaan vielä siitä eteenpäin viisi vuotta siihen, että saa esimerkiksi Suomen kansalaisuuden, ja sekin vaatii nuhteettomuutta, kielitaitoa, se vaatii näyttöä siitä, että ihminen on valmis kotoutumaan ja integroitumaan. Se on tarkoitettu tällaiseksi siksi, että pystyisimme pitämään Suomessa sellaisia ihmisiä, jotka ovat halukkaita työskentelemään täällä Suomessa. Me haluamme, niin kuin tekin sanoitte, houkutella sellaisia ihmisiä tänne. Ja näille ihmisillehän se on ekstrabonus siitä, että jäävät Suomeen ja maksavat veroja.

Sen vuoksi haluaisin vastata myöskin edustaja Halla-aholle liittyen tähän verotuksen logiikkaan. Ensinnäkin ihmisten ominaisuuksista puhuminen pikkasen nostattaa ihokarvoja. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Mutta tähän verotukseen liittyen: Verotuksen hinta, siis se, miksi maksetaan veroja, perustuu siihen, että Suomessa taataan turvallisuus — ihminen voi mahdollisesti elää koko tässä maassa hyvin turvallisesti — taataan tietynlainen toimeentulotuki silloin, kun tilanne omassa elämässä on hankala, hyvä terveydenhoito, hyvä koulutus. Tämä tarkoittaa verojen maksamista. Moni ihminen maksaisi aivan mielellään veroja ja osallistuisi tämän yhteiskunnan rakentamiseen taatakseen itselleen ja lapsilleen mahdollisuuksia. Tämä on hyvin universaalia ajattelua siitä, millaista elämää ihmiset ylipäänsä haluavat. Meistä suomalaisista sanotaan, että olemme maailman onnellisin kansa. Se pitää paikkansa osittain siksi, että olemme sitoutuneet tähän yhteiskuntaan, ja ehkä tämä verotus on se salaisuutemme. Ei siinä ole mitään pahaa, että maksetaan veroja, koska se vastinehan siitä verosta on hyvä elämä. Ja tämän hyvän elämän monelle, joka haluaa tulla Suomeen opiskelemaan, työskentelemään tai naimisiin, se vero mahdollistaa.

17.08 **Wille Rydman kok:** Arvoisa herra puhemies! Tässä salissa on salin oikealta laidalta käytetty monia hyviä loogisia ja hyvin formuloituja puheenvuoroja, joissa on argumentoitu tämän aloitteen puolesta. Mihinkään näihin argumentteihin edustaja al-Taee ei ole omaa puheenvuoroansa kiinnittänyt, vaan kaikki argumentit ovat valuneet niin sanotusti kuin vesi hanhen selästä.

Sen sijaan al-Taee on käyttänyt puheenvuoroja, joiden sisäistä logiikkaa on todella hieman hankala ymmärtää. Kun eräissä puheenvuoroissa te olette ensinnäkin vastustanut tätä aloitetta, että ei tämmöisiä kiristyksiä pidä tehdä, toisissa vastauksissanne taas te olette sanonut, että itse asiassa ei tämä aloite tuo yhtään mitään lisää, että nämä ovat jo voimassa olevaa lainsäädäntöä. Vastustatteko te siis voimassa olevaa lainsäädäntöä? Yksissä puheenvuoroissa te olette myös sanonut, että on aivan hyvä tämä nykyinen lainsäädäntö, joka on teidän mielestänne tiukka, ja sitten teillä on ollut sellaisia puheenvuoroja, joissa te kerrotte, että itse asiassa on aivan hyvä, että Suomella on löysemmät käytännöt kuin muilla mailla, koska tämä luo pitotekijän, jolla me saamme pidettyä ihmisiä tässä maassa paremmin. Ja sitten te olette seuraavaksi jo sanomassa, että niin, mutta ei näitä lainsäädäntöjä oikeastaan voi vertailla. Eli kertoisitteko te nyt eduskunnalle: Onko Suomella tiukka vai löysä politiikka kansalaisuuksien jakamisessa? Te olette väittänyt molempia. Toisekseen, onko tämä tiukkuus tai löysyys hyvä vai huono asia? Siitäkin te olette esittänyt kahdenlaisia väitteitä. Ja voiko vai eikö voi vertailla lainsäädäntöä Suomen ja muiden maiden välillä? Jos ei voi, niin miksi ei voi? Nämä ovat jääneet hyvin hämäriksi teidän puheenvuoroissanne.

17.10 **Pia Kauma kok:** Arvoisa puhemies! Äskeisessä puheenvuorossani toin esiin sen, että en suoraan lämpene sille ajatukselle, että kansalaisuuden saamiseksi edellytettyä oleskeluaikaa Suomessa pidennettäisiin, mutta sen sijaan olisin kiinnostunut siitä, millä tavalla henkilö on integroitunut Suomeen, ja puhuimme muun muassa kielitaidosta, nuhteettomuudesta, sosiaalisista verkostoista, työ- ja opiskelumahdollisuuksista ja näin edelleen. Edustaja Halla-aho nosti esiin tulonsiirroista riippumattomuuden nimenomaan juuri ennen sitä kansalaisuuden hakemista. Minusta tulonsiirroista riippumattomuuden täytyy olla yksi kriteeristön osa, mutta jos me katsomme, että henkilö on ollut Suomessa vaikka neljä viisi vuotta ja sitten juuri ennen sitä kansalaisuuden hakemisen aikaa hänellä on työhistoriassaan tapahtunut jotakin eikä hän pystykään olemaan työelämässä ja sen takia saa tulonsiirtoja, niin kyllä sellaisessa tilanteessa näkisin, että on aika epäreilu tilanne sitten myöskään evätä häneltä se kansalaisuus tällaisen epäkohdan tai epämieluisan elämäntilanteen takia. Kyllä toivoisin, että silloin katsottaisiin sitä henkilön koko historiaa Suomessa — mitä kaikkea hän on tehnyt, mitä hän on yrittänyt tehdä sen eteen, että olisi paremmin juurtunut Suomeen — eikä pelkästään yhtä esimerkiksi muutaman kuukauden tai yhden vuoden ajanjaksoa. Mutta lähtökohta täytyy olla se, että jollakin tavalla pystyy itse oman elantonsa ansaitsemaan.

Yhtenä kuriositeettina Tanskasta toisin sellaisen näkökohdan, että siellä oli parlamentissa käsittelyssä ennen joulua sellainen aloite, että Isisin kalifaatin alueelle tai sotatoimialueelle syntyvä lapsi, jolla on mahdollisuus saada kaksi kansalaisuutta, ei automaattisesti enää saisikaan Tanskan kansalaisuutta, jos tämä lapsi siis saa sen toisen kansalaisuuden. Ainakin vielä ennen joulua tilanne oli se, että sekä hallituspuolueet että oppositio olivat sitä tukemassa. Halusin tuoda tämän vain esimerkkinä siitä, että näitä asioita pohditaan kyllä muissakin Pohjoismaissa. Mutta meidän täytyy olla tietysti tarkkana siinä, että kun suurin osa ihmisistä on hyvillä tarkoitusperillä liikkeellä, niin emme hankaloita heidän tilannettaan siinä samalla.

17.13 **Aki Lindén sd:** Arvoisa puhemies! Olemme keskustelleet nyt pitkään tästä perussuomalaisten ryhmän nimissä tehdystä aloitteesta. En ota tässä nyt itse voimakasta kantaa aloitteeseen suuntaan enkä toiseen, minusta edustaja Kauma äsken määritteli omassa puheenvuorossaan näkemyksensä tavalla, joka aika paljon vastaa omia näkemyksiäni.

Tämä aloite tulee huolellisesti tutkia ja selvittää, mitä kaikkea tähän liittyy, mutta pyysin puheenvuoroni siksi, että koska tässä nyt ollaan kuitenkin sivuttu laajemmin maahanmuuttokysymyksiä — harvoin täällä käytän kirjoitettua tekstiä, mutta kaivoin nyt esille 12. marraskuuta viime syksynä kirjoittamani melko laajan kirjoituksen, joka on Facebook-sivullani julkaistu, ja luen siitä nyt yhden kohdan, jotta tulee nyt eduskunnan pöytäkirjoihinkin dokumentoiduksi tiivistetyssä muodossa, mitä itse näistä keskeisistä asioista ajattelen. Tässä lukee näin: ”Meillä on monenlaista maahanmuuttoa, työperäistä maahanmuuttoa alkaen huippututkijoista ja -asiantuntijoista erilaisiin huolto- ja tukitöihin, opiskelua Suomessa, avioitumista Suomeen, aidosti hädänalaisessa tilanteessa ja hengenvaarassa olevien ihmisten suojaan hakeutumista, ja varmasti on myös, niin kuin aina maailmalla on, joukko ihmisiä, jotka pyrkivät Suomeen päästäkseen osallisiksi meidän sosiaaliturvastamme tai jopa keinottelu tai rikolliset pyrkimykset mielessään. Meidän vain on saatava tämä vaativa ja monimutkainen tilanne hallintaan. Ei mikään maa — ei edes Suomi — voi yhtäkkiä sulkea rajojaan kaikilta ’vierasperäisiltä’. Suurimmat vaikeudet siitä koituisi meille

itsellemme. Tuskin olisimme sen jälkeen kovin suuri menestyjä kansainvälisessä kaupassa, muista elämänalueista puhumattakaan.”

Jos joku haluaa tulkita tämän linjauksen tiukaksi maahanmuuttolinjaukseksi, niin en kiistä sitä. Ja kun tässä edustaja Kauma esimerkiksi viittasi Tanskan nykyiseen tilanteeseen, niin olen huolella seurannut Tanskassa sosiaalidemokraattisen puolueen linjauksia näissä kysymyksissä ja nähnyt siellä paljon sellaista, joka vastaa omiakin näkemyksiäni. Mutta niin kuin sanottu, tämä on monitahoinen kysymys, tässä pitää välttää ylilyöntejä, ja tässä halusin äsken tiivistää tuon oman käsitykseni.

Kun keskustelin, siis suullisesti, erään perussuomalaisten ryhmän edustajan kanssa, joka ei nyt ole salissa — enkä hänen nimeään tässä yhteydessä mainitse, vaikka mitään ongelmaa siitä ei meille kummallekaan varmaan koituisi — ja kerroin, että kun minulla oli tämä seitsemän kohdan erittely näistä erilaisista maahanmuuttoryhmistä, niin olimme yhtä mieltä siitä, että siinä neljä ensiksi mainittua ovat ymmärrettäviä ja perusteltuja, mutta kolme viimeksi mainittuja ovat sellaisia, joita kumpikaan emme haluaisi Suomeen. Oliko hän sitten samaa mieltä minun kanssani vai minä hänen kanssaan samaa mieltä, se on nyt tässä sitten vain semantiikkaa.

17.16 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! On ilo tietysti kuunnella, että demariryhmästä tulee tällaisia järkeviä ulostuloja. Tietysti tässä kun on mainittu Tanska ja samoin Norja, niin siellä kyllä demaripuolue on ottanut semmoisen järkilinjan maahanmuuttoasioissa, että nimenomaan pyritään siihen, että sekä taloudelle että turvallisuudelle negatiivista maahanmuuttoa pyritään kaikin tavoin rajoittamaan.

Edustaja Kaumalle olisin kommentoinut sen verran, että nyt kun tässä on tämä kymmenen vuoden asumisaikavaade, niin kymmenessä vuodessa nähdään jo, jäädäänkö sinne tulonsiirtojen varaan vai ei, ja se on todettava, että jos tässä sitten loppuvaiheessa kävisikin niin, että on ollut yhdeksän vuotta töissä ja juuri ennen hakemuksen jättämistä jää työttömäksi, niin voisin jotenkin kuvitella, että kun kansalaisuuslakiin on leivottu hirvittävän syvälle tämä kokonaisharkinta, siinä kohtaa ehkä sitä harkittaisiin kokonaisuutena.

Edustaja al-Taeelle on kyllä pakko nyt todeta, että ilmeisesti ette ole lukenut kansalaisuuslakia kauhean tarkasti, ja se kannattaa lukea, jos teillä on sellainen käsitys, että se on kovin tiukka tai että tämä meidän prosessimme ylipäätänsä on kovin tiukka. Tai käykää vaikka Migrissä vierailulla, niin huomaatte, että se ei aivan niin tiukka ehkä ole myöskään verrattuna muihin Euroopan maihin.

17.18 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Olen käynyt Migrissä ja mielelläni lähtisin edustaja Rantasen kanssa siellä käymään uudestaan, niin että voisimme sitten tutkia yhdessä, miten Suomen kansalaisuuslakia tai oleskelupaikkahakemuksia tai muita tutkitaan ja verrataan muihin maihin nähden.

Ruotsissa on ollut nettomaahanmuuttoa 30-luvulta lähtien yhtä vuotta lukuun ottamatta. Ruotsissa syntyvyystilastot ovat suhteellisen hyviä, paljon parempia kuin Suomessa — itse asiassa Euroopan parhaimpia. Heidän taloutensa on joiltain osin kestävämmällä tolalla kuin Suomen.

Edustaja Rydman puhui siitä, missä kohtaa tässä lakiesityksessä minä koin, että oli sellaisia asioita, jotka olisivat minun mielestäni hyviä, tiukkoja. No, se, että ihminen puhuu suomea, on hyvä asia. Se mahdollistaa integraation. Minusta tämä vaatimus siitä, että osaa

kielen, ei tainnut muuten 20 vuotta sitten olla laissa. Sehän oli ainoastaan asumisen peruste, se tiukennettiin myöhemmin.

Se, missä minä olen vastustanut tätä lakialoitetta, on siinä, että vuosien määrä on lisätty kymmeneen. Minusta se on kohtuuton, ja se on Suomen kansallisia intressejä vastaan. Suomen kansalliset intressit vaativat sitä, että meillä on Suomessa pitovoimatekijöitä, joilla me saamme näitä edustaja Lindénin mainitsemia huippuasiantuntijoita jäämään. Norjassa, joka on tässä aikaisemmin mainittu, on parempi palkkataso, siellä on parempi taloustilanne muutenkin. Heillä on maailmalla valtava öljyrahasto, jolla he pystyvät tekemään erilaisia asioita, ja he voivat olla tiukempia tarvittaessa siellä täällä. Meillä ei ole samanlaisia mahdollisuuksia, mutta tässä Suomen kansallinen intressi vaatii tällä hetkellä asiantuntijoiden mukaan, että Suomeen muuttaa noin 18 000 nettomaahanmuuttajaa. Heistä suurin osa ei ole missään tapauksessa turvapaikanhakijoita.

En ole ihan varma, mitä negatiivinen maahanmuutto oikeastaan tarkoittaa, koska se on positiivista varsinkin silloin, kun maahanmuuttajien lapset kykenevät käymään suomalaisen koulutuksen ja tulevat veronmaksajiksi. Se on meidän yhteiskunnan vastuu mahdollistaa se heille, jolloin neutralisoituvat myöskin kaikki negatiiviset seuraamukset, mutta en puhuisi negatiivisesta maahanmuutosta.

17.21 **Wille Rydman kok:** Arvoisa herra puhemies! Sellaisille maahanmuuttajille tai potentiaalisille sellaisille, joilla nimenomaisesti on jotain tiedollista tai taidollista annettavaa vastaanottavalle yhteiskunnalle, ovat kyllä ovet avoinna suunnilleen joka puolella maailmaa. He arvioivat varmastikin sitä, minne muuttavat, lähinnä sen perusteella, kuinka hyviä työtarjouksia ja kuinka hyvillä palkkaeduilla, millainen verotuksellinen ympäristö uusi maa on, toisaalta millainen edellytys siellä on elää ja olla erilaisista tekijöistä johtuen, ja tällaisille maahanmuuttajille Suomi kieltämättä ei ole kovinkaan houkutteleva maa. Jos haluaa tienata paljon ja omalla tietotaidollaan voi tienata missäpäin maailmaa tahansa, niin todennäköisesti on aika helppoakin löytää jokin houkuttelevampi muuttokohde kuin Suomi. Todennäköisesti tällaisia muuttajia ei myöskään löysempi kansalaisuuspolitiikka puoleensa vedä.

Sen sijaan löysempi kansalaisuuspolitiikka voi vetää puoleensa aivan muunlaisia muuttajia, ja sellaiset muuttajat, jotka muuttavat Suomeen nimenomaisesti muita maita löysemmän kansalaisuuspolitiikan vuoksi, eivät todennäköisesti ole sellaisia muuttajia, jotka kovin helposti olisivat Suomea myöskään taloudellisesti hyödyttämässä.

Ylipäätäänkin kuulen kyllä ensimmäistä kertaa sellaisen ajatuksen, että maahanmuuttajia pitäisi houkutella nimenomaisesti jotenkin löysemmällä kansalaisuuspolitiikalla tai että löysempi kansalaisuuksien jakaminen olisi jotenkin erityisenkin hyvä keino houkutella osaavaa ja taitavaa väkeä. Taitaa olla niin, että tällainen on niin absurdi ajatus, ettei kukaan toistaiseksi vielä sellaista ole kehdannut esittää.

Tervehdin kyllä ylipäätään ilolla sitä, että kun tarkastelee sosiaalidemokraatteja eurooppalaisessa perspektiivissä, niin nähdäkseni realismi maahanmuuton suhteen on ollut kovasti lisääntymään päin. Tanskassa ja Norjassa se on aivan ilmeistä, ja uskoisin, että Ruotsissakin toivoa on, tilanne ei ehkä ole ainakaan aivan niin toivoton kuin mitä se oli vielä joitakin aikoja sitten.

Ja mitä tulee Suomeen, niin mielestäni esimerkiksi edustaja Lindénin puheenvuorossa oli paljon hyviä pointteja, ja se muodosti myöskin loogisesti ja älyllisesti ehyen kokonaisuuden, mitä toivoisi useammaltakin edustajalta myös meidän parlamentissamme.

17.23 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Lindén puheenvuorossaan siteerasi itseään ja halusi korostaa sitä, että maahanmuutto on hyvin monisäikeinen kokonaisuus, niin kuin se tietysti onkin. Olen itse osallistunut tähän maahanmuuttoa koskevaan keskusteluun lähes 20 vuoden ajan ja olen tehnyt sellaisen havainnon, että tähän keskusteluun tulee aina uusia ihmisiä mukaan ja heistä jokainen haluaa keksiä tämän pyörän uudelleen, että maahanmuuttohan on monimutkainen kokonaisuus, että kaikkea maahanmuuttoa ei voi käsitellä samoilla työkaluilla. Sanoisin, että tälle puolelle poliittista spektriä tämä ei ole koskaan ollut epäselvää, että maahanmuutto koostuu hyvin erilaisista asioista, joita ei voi eikä pidä yrittää käsitellä samoilla työkaluilla.

Oikeastaan teidän puoluekolleganne al-Taee syyllistyy juuri siihen, mistä varoititte omassa puheenvuorossanne. Hän nosti esille Ruotsin ja totesi, että Ruotsissa on ollut nettomaahanmuuttotilanne 30-luvulta lähtien. Kuitenkin öljykriisiin asti Ruotsiin muutti ihmisiä lähinnä Kreikasta, Jugoslaviasta, muualta Euroopasta. Tulijoiden valmiudet, siis työelämän valmiudet, ja ruotsalaisen teollisuuden tarpeet kohtasivat noina vuosikymmeniä täydellisesti. Ihmiset voitiin panna suoraan satamasta tai lentokentältä tehtaan liukuhihnalle tekemään töitä.

Tänä päivänä tilanne on Ruotsissakin hyvin erilainen. 70-luvulta lähtien maahanmuutto on ollut lähes yksinomaan humanitaarista tai perheperustaista — mikä on itse asiassa humanitaarista myös, koska kyseessä ovat humanitaaristen maahanmuuttajien perheenjäsenet. Siinä missä Ruotsi on muiden länsimaiden tavoin jälkiteollisena yhteiskuntana muuttunut työmarkkinoidensa osalta yhä vaikeammaksi ympäristöksi, niin tulijoiden työelämävalmiudet ovat muuttuneet kaiken aikaa heikommiksi. Jos Ruotsin kaltaiseen yhteiskuntaan tulee luku- ja kirjoitustaidottomia ihmisiä paimentolaiskulttuureista, niin heidän edellytyksensä löytää mitään sellaista työtä, mikä olisi yhteiskunnan kannalta relevanttia tai tärkeää, ovat erittäin heikot.

Edustaja al-Taee kysyi, mitä on negatiivinen maahanmuutto. No, me emme sellaista termiä käytä. Me puhumme haittamaahanmuutosta. Haittamaahanmuutto on sellaista maahanmuuttoa, jonka nettovaikutus julkiselle taloudelle on negatiivinen. Siis, jos meillä on maahanmuuttajaryhmä, miten se sitten halutaankin määritellä, joka kokonaisuutena käyttää enemmän julkisesti rahoitettuja palveluja tai tulonsiirtoja kuin maksaa veroja, joilla ne palvelut rahoitetaan, niin silloin kyseessä on yhteiskunnan kannalta haitallinen maahanmuutto. Tässä ei vielä oteta edes kantaa muihin tällaiseen maahanmuuttoon yleensä liittyviin negatiivisiin ilmiöihin, kuten gettoutumiseen, lisääntyvään turvattomuuteen, [Puhemies koputtaa] yliedustukseen rikostilastoissa ja niin edelleen. — Kiitos.

17.26 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Otetaan kantaa suoraan myöskin tähän haittamaahanmuuttoon. Kun maahanmuuttoa käsittelee tarpeeksi pitkässä aikajanassa, niin silloin nämä yhteiskunnalle aiheutuneet kustannukset neutralisoituvat, ja tähän päättäjät voivat todella vaikuttaa. Missä ajassa se tapahtuu — se on päättäjien käsissä. Me voimme tehdä niin kuin Ruotsi, joka vuosikymmeniä siirsi ihmiset suoraan liukuhihnalle, tai me voimme, niin kuin Suomi, tuoda ihmiset ja opettaa heille, mistä löytyy esimerkiksi sosiaalipalvelut. [Naurua perussuomalaisten ryhmästä] Me voimme itse päättää, miten sen teemme. Meidän kantamme on selkeä: pyritään saamaan ihmiset työnsyrjään kiinni mahdollisimman pian. [Jussi Halla-aho: Tehän olette hallituksessa!] Suurin osa meistä ihmisistä haluaa työskennellä ja ansaita oman elantonsa, ja tämä täytyy mahdollistaa myöskin Suomessa, niin kuin se vuosikymmeniä Ruotsissa mahdollistettiin. Eli tämä haittamaahanmuuton

käsite on itse asiassa hyvin kapeasta näkökulmasta katsottuna sellainen. Kun näkökulmaa laajentaa siihen, mitä mahdollisuuksia siitä voi koitua, kun sen avaa pidemmälle tarkastelulle, niin sieltä saattaa löytyä hyviäkin asioita.

Sitten vielä edustaja Rydmanille: Ketään ei houkutella sillä, että tule tänne niin saat viidessä vuodessa Suomen passin, jos olet huippuasiantuntija. Huippuasiantuntija tulee Suomeen kuullessaan, että Suomi on sellainen paikka, jossa hänen lapsensa voivat turvallisesti kulkea bussissa [Jussi Halla-aho: Nimenomaan!] kotoa kouluun. Suomi on turvallinen maa tämän ihmisen lapsille, ja sen jälkeen, kun hän on tämän huomannut eikä ole havainnut tätä muissa maissa, missä lapsia mahdollisesti kaapataan, missä liikenne on paljon vaarallisempi, missä verovaroin ei ole kyetty järjestämään yhteiskuntaa yhtä hyvälle tolalle kuin Suomessa, niin silloin tämä ihminen todennäköisesti haluaa jäädä Suomeen. Me saamme hänet jäämään sillä, että hän vain odottaa sen viisi vuotta ja saa Suomen kansalaisuuden. Me opetamme hänen lapsilleen myöskin suomen kieltä, ja näin tämä elämä vain jatkuu tällä tavalla. Eli ketään ei houkutella sillä viiden vuoden ajanjaksolla, vaan me houkuttelemme ihmisiä Suomeen, koska täällä on turvallista ja hyvä olla. [Aki Lindén: Eikä haukuta ihonvärin perusteella!]

17.29 **Wille Rydman kok:** Arvoisa herra puhemies! On helppo olla edustaja al-Taeen kanssa samaa mieltä ensinnäkin siitä, että olisi varmaankin suotavaa, että maahanmuuttaja tulisi pikemminkin töihin muuttamaansa maahan kuin sosiaaliturvan varaan — näin ainakin tulkitsin puhettanne. Toisekseen olen voimakkaasti samaa mieltä siitä, että kyllä se on merkittävä houkutteleva tekijä, kuinka turvallinen ja vakaa yhteiskunta se maa on, johon mahdollisesti muutetaan. Käytitte vertausta siitä, kuinka turvallista on vaikkapa koululaisen matkustaa yksin se koulumatka, jonka hän tekee. Tämä on varmasti ollut keskeinen suomalaisen yhteiskunnan vahvuus. Valitettavasti on niin, että erityisesti se maahanmuutto, joka viime vuosina Suomeen on suuntautunut, on pikemminkin ollut omiaan rapauttamaan tätä kuvaa Suomesta, eikä pelkästään kuvaa vaan myöskin realiteetteja. Sen maahanmuuton johdosta, jota viime vuosina on tapahtunut, vanhemmat pikemminkin välttelevät sitä, että lapset menisivät omatoimisesti kouluun, tai joutuvat varomaan enemmän kadulla ja katsomaan sen perään, missä nuoret liikkuvat ja millaisia riskejä siihen liittyy. Kyllä tämänkaltainen maahanmuutto on nimenomaisesti heikentänyt näitä tekijöitä.

On todellakin syytä huomata se, että maahanmuuttoa on kovin monenlaista, ja valitettavasti tilanne on kyllä se, että Suomi houkuttelee pikemminkin sellaista maahanmuuttoa, jonka edellytykset pitkälläkään aikavälillä sopeutua suomalaiseen yhteiskuntaan ovat varsin heikot. On vain niin, että korkeasti koulutettu kielitaitoinen ihminen, tuli hän sitten mistä kulttuuritaustasta tahansa, todennäköisesti sopeutuu varsin hyvin. Myöskin on niin, että vähän vähemmänkin koulutettu, vähän vähemmänkin kielitaitoinen ihminen kovin läheisestä kulttuuripiiristä sopeutuu todennäköisesti varsin hyvin muuttamaansa maahan. Ihmisen, joka sekä tulee kulttuurisesti kovin kaukaisesta yhteiskunnasta että on heikosti koulutettu ja vajaasti kielitaitoinen, edellytykset sopeutua uuteen, vastaanottavaan yhteiskuntaan ovat yleensä varsin heikot, erityisen heikot silloin jos hän tulee osana suurta muuttoaaltoa yhdestä ja samasta maasta — silloin vasta ongelmia syntyykin.

On lisäksi kiinnostavaa ja hälyttävää havaita se, mikä on havaittu erilaisissa sosiologisissa tutkimuksissa, että esimerkiksi Bangladeshista, joka sinänsä on verrattain maallinen yhteiskunta, tulleiden maahanmuuttajien, aivan maallistuneittenkin maahanmuuttajien, lapset pruukaavat eurooppalaisessa kontekstissa aika nopeasti radikalisoitumaan sellaisel-

la uskonnollisella tavalla, jollaista heidän vanhempansa eivät olleet edustaneet. [Puhemies koputtaa] Tämä kertoo siitä, että tämä kulttuurien kohtaaminen ei aivan ongelmatonta ole.

17.32 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Kun kielitaidoton ja osaamaton tulee Suomeen, niin kysyisin, mihin edustaja al-Taee aikoo heidät laittaa töihin, koska kuitenkin saman puolueen, jopa hallituksen ja pääministeripuolueen, edustajat ovat tässä vuoden aikana puhuneet, kuinka mahdoton on suomea osaavan kouluttamattoman saada töitä. Tämä on täysin ristiriidassa siinä mielessä minun mielestäni. Minä olen vähän kritisoinut aikaisemmin kyllä tuota, että koulutukselle tuodaan ehkä liiankin paljon omaa arvoa. On paljon töitä, mihin pääsee kyllä duuniin, suhteellisen kelvolla palkallakin, kun on motivaatio tehdä. Mutta se, että jos SDP:n edustajat näkevät, että suomalainen suomea osaava kouluttamaton ei meinaa saada töitä ja sen takia on pakotettu toisen asteen koulutukseen, niin miten kielitaidoton ihminen toisesta kulttuurista voitaisiin suoraan paiskata jonnekin liukuhihnalle? Ymmärrän sen, että Ruotsissa se onnistui 70-luvulla aika hyvin, ei siinä paljon tarvinnut muuta kuin osata joku tietty liike tehdä. Se oli ihan sama, osasiko ruotsia vai ei.

17.34 **Ville Tavio ps:** Herra puhemies! Sinänsä hyvä, että tuo turvallisuusnäkökulma nousi tässä keskustelussa esiin, koska juuri sitähän tässä lakialoitteella ajetaan. Perussuomalaisten mielestä ei tarvita ainoastaan puheita vaan tarvitaan tekoja. Tekoja, jotta esimerkiksi juuri nämä Oulun kaltaiset tapahtumat eivät yleistyisi, eli että tämä vierasmaalaisten raiskaaminen ei arkipäiväistyisi Suomessa enempää.

Tuossa turvallisuudesta puhuttaessa huomataan, että ehkä teillä on SDP:n piirissä tosiaan vallitsevana käsityksenä sellainen, että tämä massamaahanmuutto ei tule vaikuttamaan Suomen turvallisuuteen. Se alkaa minusta jo näissä olemassa olevissa realiteeteissa olla aika käsittämätön sinne demarileiriin pinttynyt ajatus. Onhan meillä tiedossa juuri nämä tiettyjen ryhmittymien korkeammat prosentit esimerkiksi raiskausrikollisuudessa.

Perussuomalaiset kuitenkin lähtevät varmasti siitä, että yksilö on yksilö ja se yksilöllinen kohtelu on annettava. Ei voi tietenkään sillä tavalla yleistää henkilöihin, mutta lainsäädännöllisesti nämä ilmiöt on nähtävä kokonaisuutena.

Eli kun tämä asumisaikavaatimus on nykyisin turvapaikkahakemuksesta vain neljä vuotta — eli siitä, kun jätät sen hakemuksen, neljä vuotta eteenpäin olet Suomen kansalainen — se ongelma on juuri siinä, että sen jälkeen, kun syyllistyt vaikkapa törkeään lapsen raiskaukseen, saat silti jäädä maahan. Tämä on ihan käsittämätöntä. Ja vaikka olisit syyllistynyt törkeään lapsen raiskaukseen ennen kuin sait sen kansalaisuuden, saat silti jäädä maahan — kun se tutkintahan kestää mahdollisesti, tai se ilmitulo, kun rikos ei välttämättä tietenkään tule ilmi silloin, kun se tapahtuu, vaan siinä voi mennä vuosia, että uhri esimerkiksi uskaltaa tehdä siitä rikosilmoituksen ja asia tutkitaan. Tässä on nimenomaan riskinä se, että me emme tunne ihmistä siinä neljässä vuodessa vielä riittävän hyvin ja meidän on nykylailla vaikeampi perua se kansalaisuus kuin antaa se kansalaisuus.

Eli osaltaan tämä tietynlainen varoraja tässä ja sen pidentäminen ei ole näiltä hyvin toimivilta ihmisiltä oikeastaan pois millään tavalla, kun tätä miettii. Mutta sen sijaan se osaltaan on konkreettinen keino, joka lisää sitä, että Suomi pysyisi turvallisena jatkossakin — vaikka en tiedä, onko se enää nytkään sitä, mutta ainakin siitä saataisiin turvallisempi.

17.37 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Tavio, olette väärässä SDP:n suhteen. Puhuitte myöskin siitä, että yksilöt ovat yksilöitä ja ei pitäisi yleistää — älkää yleis-

täkö sellaisia ajatuksia, mitä teillä on SDP-puolueesta. SDP:lle turvallisuus on ensisijaista. SDP ei hyväksy sitä, että me sallisimme sellaista politiikkaa, jolla suomalaisten turvallisuus vaarantuisi. Se on varmaa.

Nythän me puhumme kansalaisuuslaista, ja tässä edustaja Rydman puhui siitä, että tietynlaiset maahanmuuttajat rapauttavat suomalaista turvaa. Mennään numeroihin: Suomi tarvitsee tällä hetkellä, jotta se pystyisi kestävästi toimimaan tulevaisuudessakin hyvinvointiyhteiskuntana, 18 000 nettomaahanmuuttajaa, ja näistä siis pieni osa tulee Suomeen syystä tai toisesta, ei siis työperäisin syin mutta muin syin. Suurin osa on tullut ja heitä on houkuteltu työn perässä. Tänne tulee tuhansia kiinalaisia vuosittain, Intiasta tulee ihmisiä, muualta Euroopasta tulee ihmisiä. Näin ollen niistä, keitä Suomi on houkutellut, pieni osa loppujen lopuksi on sellaisia, jotka voivat jollain tavalla rapauttaa yhteiskunnan turvallisuutta.

Edustaja Tavio puhui siitä, että neljässä vuodessa tai viidessä vuodessa ei pystyttäisi toteamaan, onko ihminen kelpo jäämään Suomeen ja saamaan Suomen kansalaisuuden. Kyllä sen pystyy todistamaan. Meillä on siihen mahdollisuudet, ja sitä on todistettu. Itse asiassa ihmisellä, joka tekee rikoksia Suomessa, ei todennäköisesti ole halua saada Suomen kansalaisuutta tai jäädä Suomeen. Tällainen ihminen on rikollinen, ja hän tietää oikein hyvin, että tekemällä rikoksia hän ei pysty jäämään Suomeen, ja hänet pyrittäisiin todennäköisesti myöskin palauttamaan kotimaahansa, jos se on vain mahdollista. No, kansainvälinen lainsäädäntö kuitenkin estää; jos on todennettavissa, että ihminen kokee vainoa siellä omassa kotimaassaan, häntä ei voi palauttaa. Se ei tarkoita sitä, että hän pystyisi esimerkiksi liikkumaan täysin vapaasti Suomessa. Jos tämän ihmisen koetaan olevan turvallisuusuhka, silloin myöskin hänen kohdallaan menetellään sillä tavalla.

Tämä ei ole sellainen maa, jonka koen, edustaja Tavio, teidän kuvailevan. Tämä ei ole turvaton, ja täällä ei voida tulla ja mennä niin kuin halutaan. Pieni murto-osa ihmisiä on tällä hetkellä maan alla, esimerkiksi paperittomina. Joidenkin kohdalla oikeusturva ei ole toteutunut. Heidän kohdallaan näitä prosesseja täytyy käsitellä uudestaan, ja siinä erityisesti Migri on tärkeässä asemassa.

17.40 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! En tohtisi nyt pidentää tätä keskustelua, mutta on pakko tarttua tähän turvalliseen yhteiskuntaan. Edustaja al-Taee kuvasi hyvin sitä, millainen maa Suomi on. Me perussuomalaiset emme tee näitä lakialoitteita siksi, että me haluaisimme olla pahiksia ja tehdä ikäviä lakialoitteita, vaan me olemme isiä, äitejä, joiden lapset kulkevat noilla kaduilla, ja sen vuoksi me haluamme säilyttää sen turvallisuuden tässä maassa, ja tästä syystä me pyrimme siihen, että tähän maahan ei omien pahantekijöiden lisäksi haalita toisia pahantekijöitä muista maista.

Mutta sitten tähän osaajien houkutteluun. Vuonna 2019, tämä muuten kokoomukselleki tiedoksi, kun olette paljon puhuneet työperäisen maahanmuuton lisäämisestä ja sen helpottamisesta... [Wille Rydmanin välihuuto] — No, ehkä et sinä. — Vuonna 2019 Suomeen myönnettiin yli 82 000 myönteistä oleskelulupaa, ja näistä on noin 1 500 näitä niin kutsuttuja erityisosaajia, siis korkeasti koulutettuja, jotka tulevat sellaiseen työpaikkaan, josta saadulla palkalla voi elättää itsensä. Eli valitettavasti Suomi ei kovin suuri houkuttelija ole. Tähän jää silloin vielä noin 80 000 muuta, ja herää sitten tietysti kysymys, missä he ovat. Tosiaan viestinä kokoomukselle, että älkää suotta hätäilkö, siellä on reservissä vaikka kuinka paljon näitä työntekijöitä. — Kiitos.

17.42 **Wille Rydman kok:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Rantanen on tässä aivan oikeassa, ja viestiä on kovasti välitetty, joskus jopa kuunneltu.

Mitä tulee tähän maahanmuuttoon ja sen työllisyysvaikutuksiin, mihin salin vasemmaltakin puolelta otettiin vähän kantaa, niin on tietystikin niin, että työn määrä ei itsessään ole mikään vakio, vaan kaikki työ luo aina myöskin uutta työtä. Siinä mielessä, mikäli työntekijöitä on tullakseen, sellaisia työntekijöitä vielä, jotka yhteiskunnan pelisääntöihin sitoutuvat, he ovat ja heidän tulee olla tervetulleita.

Kuitenkin olisi aivan virheellistä lähteä laskemaan, että Suomi tarvitsee jonkun tietyn numeerisen määrän maahanmuuttajia pysyäkseen sellaisena hyvinvointiyhteiskuntana kuin se on. Tämä on virheellistä monesta eri syystä. Ensinnäkin on niin, että ei ole olemassa mitään vakiosuhdetta siinä, kuinka paljon tarvitaan työelämässä olevia ihmisiä suhteessa siihen väestönosaan, joka on työelämän ulkopuolella. On kansantaloudellisesti suotuisa asia, mikäli on mahdollisimman paljon sitä väkeä, joka on työelämässä mukana, suhteessa siihen joukkoon, joka on työelämän ulkopuolella.

Mutta itse asiassa meidän taloudellinen huoltosuhteemme tälläkin hetkellä on merkittävästi heikompi kuin mitä se oli vaikkapa sata vuotta sitten. Siitä huolimatta Suomi on vauraampi ja hyvinvoivampi yhteiskunta kuin mitä Suomi oli tuolloin. Miksikö näin? Koska automatisaatio, robotisaatio, ylipäätään työn tehostuminen ovat johtaneet siihen, että samalla työmäärällä, samalla henkilömäärällä pystytään tuottavampaan työhön kuin mitä aiemmin kyettiin. En näe mitään syytä, minkä johdosta tämä kehitys tulisi vastaisuudessakaan pysähtymään. Nimenomaisesti työn tuottavuuden paranemisen myötä ja koneellistumisen ja automatisaation myötä meiltä kuolee pois jatkuvasti suorittavaa, helposti omaksuttavaa työtä ja me vaadimme yhä korkeammin koulutettua, yhä laajemmin osaavaa työvoimaa. Ja tätä työvoimaa vain valitettavasti on loppujen lopuksi aika hankala ulkomailta rekrytoida, koska sillä työvoimalla, joka on kaikista kilpailluinta, on muitakin vaihtoehtoja kuin Suomi, ja Suomen on loppujen lopuksi aika hankalaakin olla se houkuttelevin maa tällaiselle työvoimalle.

Sitä vastoin Suomi kyllä houkuttelee tälläkin hetkellä sellaista maahanmuuttaja-ainesta, jota ei välttämättä kovin helposti voi työvoimaksi kuvailla ja jonka taloudellinen vaikutus Suomelle on negatiivinen eikä positiivinen ja joka nimenomaisesti heikentää taloudellista huoltosuhdetta. Ei tällaista maahanmuuttoa kannata lähteä edistämään, koska se vain kasvattaa niitä ongelmia, joita sillä kuvitellaan ratkaistavan.

Edustaja al-Taee totesi, että hänen perusteellaan ei pidä yleistää koko SDP:tä. Tämä on ilahduttavaa kuulla.

17.45 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Nyt kun on tämmöinen hyvä lakialoite käsillä ja puhutaan kielitaidosta, niin haluan tähän rinnalle nostaa ei ihan suoraan asiaan liittyvän asian. Luen huolestuneen viestin, jonka olen saanut kansalaiselta: ”Mahtavatko oppilaitokset järjestää aikuisten maahanmuuttajien perusopetusta Opetushallituksen määräysten mukaisesti? Jos järjestävät, se saattaa Opetushallituksen perin outoon valoon. Oppilaitokset sekä toisen asteen oppilaitokset — ammattikoulut ja lukiot — ovat saaneet heikosti suomea osaavia ja osittain lähes luku- ja kirjoitustaidottomia opiskelijoita, joilla on oppilaitosten myöntämä peruskoulun päättötodistus vieläpä hyvin ja kiitettävin arvosanoin. Opiskelupaikat jaetaan yhteishaussa keskiarvon perusteella, ja oppilaitosten toiminta aiheuttaa sekä kustannuksia toisen asteen oppilaitoksille että lisä- että tukiopetuksen tarvetta ja vääristää opiskelijavalintaa. Toivon, että välitätte huolen Opetushallitukseen.”

Eli me samalla nyt saatamme aiheuttaa omille nuorillemme semmoisen pienen pullonkaulan tähän, että ne halukkaat ja innokkaat opiskelijat eivät välttämättä pääse niille ammattialoille, joille he ovat pyrkimässä. Tämän halusin nostaa tämän keskustelun tueksi.

No, sitten kun edustaja al-Taee puhui yksilöistä ja ryhmistä, niin olen tavannut todella paljon yksilöitä, joista osa on erittäin fiksuja, ja he ovat pärjänneet täällä, he ovat oppineet kielen ja he ovat saattaneet työllistyä, mutta hekin kuitenkin ymmärtävät sen asian, kun minä kerron, että jos tiettyjä kansallisuuksia katsotaan ryhminä, se on yhteiskunnan taloudelle negatiivista, ja valitettavasti se on niin, että se seuraava sukupolvikin on negatiivista. Ei tämä ole mikään helppo asia. On olemassa tiettyjä kansallisuuksia, jotka eivät ole valitettavasti yhteiskuntamme talouden kannalta positiivisia tuloksia. Minä näen, että Tavion lakialoite on aivan loistava, ja haluan kannattaa sitä.

17.48 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Mäenpää on oikeassa. On hyviä yksilöitä, ja valtaosa näistä ihmisistä, jotka ovat tulleet tähän maahan, on hyviä yksilöitä. Nyt on aika nähdä heitä myöskin yksilöinä ja siirtää osittain tämä retoriikka siitä, että jotkut kansallisuudet tekevät tiettyjä rikoksia tai muuta vastaavaa, moneen muuhunkin kontekstiin kuin pelkästään liittyen siihen kansallisuuteen, jolloin pystymme ehkä käymään järkevää keskustelua.

Tässä edustaja Rantanen puhui siitä, että me suomalaiset olemme isiä ja äitejä ja olemme hirveän huolissamme turvallisuudesta, lastemme turvallisuudesta. Myös maahanmuuttajista suurin osa on isiä tai äitejä, heillä on siis lapsia, omia lapsia, ja hekin ovat huolissaan omien lastensa turvallisuudesta ja haluavat kasvattaa heitä hyvin. Kysy keneltä tahansa isältä tai äidiltä, että haluatko turvallisen tulevaisuuden lapsillesi, niin hän vastaa, että kyllä, tai kysy, että oletko valmis sitoutumaan Suomen lakiin, jotta tämä asia voitaisiin saada aikaiseksi, niin hän vastaisi, että kyllä.

No, siellä on sitten näitä yksilöitä, jotka eivät välttämättä syystä tai toisesta halua ihmiskunnalle hyvää, riippumatta siitä, ovatko nämä ihmiset suomalaisia vai eivät. Näitä meidän yhteiskunnan, turvallisuusviranomaisten ja muiden, on tarkoitus poimia ja neutralisoida, heidän vaaransa neutralisoida. Ja sitähän jatkuvasti teemme, ja näin ollen myöskin jatkuvasti annamme lisää resursseja esimerkiksi poliisille, suojelupoliisille ja teemme jatkuvasti työtä deradikalisaation lisäämiseksi, esimerkiksi ennalta estävää työtä hyvin monella eri saralla. Tämä on se tapa, jolla pystytään pitkälti pilkkomaan niitä vaaratekijöitä, jotka Suomeen sitten mahdollisesti kohdistuvat.

Sitten on ehkä sanottava vielä edustaja Rydmanille se, että Etlan tutkimuksen mukaan maahanmuuttaja tai ulkomaalainen, toivottavasti tulevaisuudessa suomalainen, ryhtyy yritystoimintaan yhtä usein kuin tavallinen kantasuomalainen ihminen.

Ja sen vuoksi sanoisin edustaja Sheikki Laaksolle, että on monia ammatteja ja työpaikkoja, joissa maahanmuuttajat voivat verkostua. Esimerkiksi henkilö voi tulla pitserian keittiöön töihin. Hän ei välttämättä siellä keittiössä tarvitse muuta kuin sen oman viiteryhmänsä äidinkieltä, mutta hänestä voi tulla veronmaksaja, ja hän on silloin aivan varmasti tervetullut. Kassalla oleva henkilö puhuu todennäköisesti suomea, vastaa puhelimeen ja puhuu suomea. Mutta on monia, joiden ei ole pakko, ja on edelleen sellaisia ammatteja.

Sen vuoksi sanoisin edustaja Rydmanille, että automatisaatio on hyvä asia [Puhemies koputtaa] mutta meillä on edelleen paljon ihmisiä, jotka eivät sen automatisaation vuoksi voi hyvin. Meidän täytyy mahdollistaa muukin, [Puhemies koputtaa] ihmistä pitää ajatella.

17.51 **Wille Rydman kok:** Arvoisa herra puhemies! On aivan totta, että monet maahanmuuttajat työllistyvät aivan hyvin. On sellaisia etnisiä ryhmiä, jotka itse asiassa työllistyvät paremmin kuin etniset kantasuomalaiset. Toisaalta sitten kiinnittää huomiota myöskin se, että valitettavasti on monia sellaisia ryhmiä, jotka työllistyvät merkittävästi heikommin kuin toiset ryhmät ja ovat erittäin yliedustettuina pitkäaikaistyöttömien ja muiden työelämän ulkopuolella olevien ryhmien keskuudessa, eikä tältäkään asialta pidä silmiä ummistaa.

Itse tähän asiaan: Kyseessähän on siis lakialoite, ja lakialoitteet harvemmin johtavat mihinkään konkreettisiin toimenpiteisiin eduskunnassa, mutta ne ovat kuitenkin hyviä välineitä keskustelun nostamiseksi ja tärkeiden yhteiskunnallisten asioiden esiin tuomiseksi. Sellaisena tämä lakialoite mielestäni erittäin hyvin puoltaa paikkansa, ja mielelläni sitä tuen ja kannatan ja toivon, että se osaltaan luo painetta siihen, että istuva hallitus toimenpiteisiin ryhtyisi — jos se kirvoittaisi vaikkapa hieman älyllisesti palkitsevampaa keskustelua kuin mitä ehkä aika ajoin olemme tässä salissa saaneet kuulla. Toisaalta täällä on kuultu myös niin hyviä ja analyyttisiakin puheenvuoroja, että ehkä ne tarjoavat sitten hyvää pohjaa vastaiselle keskustelulle, ja siinä mielessä toivotan tälle aloitteelle oikein hyvää menestystä.

17.53 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa puhemies! Koska olen ainakin toistaiseksi viimeinen henkilö puhujalistalla, niin tässä yhteydessä kiitän keskustelusta myös edustaja Al-Taeeta, joka urheasti siellä edustaa tuota toisenlaista näkökulmaa kuin suurin osa tai kaikki muut salissa tällä hetkellä olevat keskustelijat.

Haluaisin näistä yleistyksistä sanoa muutaman sanan.

On aivan totta, että ihmiset ovat yksilöitä ja jokaista ihmistä pitäisi tarkastella yksilönä, mutta lainsäädäntö ei voi lähteä yksilöstä, vaan lainsäädäntö perustuu aina yleistyksiin, eikä se voi mihinkään muuhun perustuakaan. Jos ajatellaan jotakin maahanmuuttoon liittymätöntä kysymystä, niin meillä on äänioikeuden ikärajana 18 vuotta, se koskee kaikkia. On selvää, että osa 18 vuotta täyttäneistä on täysin kypsymättömiä ottamaan kantaa mihinkään asiaan, ja yhtä selvää on se, että osa 16-vuotiaista olisi aivan kypsiä ottamaan niihin asioihin kantaa, mutta me emme voi yksilökohtaisesti määritellä sitä, kenellä on äänioikeus ja kenellä ei.

Tämä sama pätee tietenkin myös maahanmuuttopolitiikkaan ja ulkomaalaispolitiikkaan. Esimerkiksi viisumivelvollisuus koskee tietyn maan kansalaisia. Kaikki Nigerian kansalaiset ovat viisumivelvollisia Suomeen, yksikään Yhdysvaltain kansalainen ei ole viisumivelvollinen Suomeen. Kuitenkin on täysin selvää, että kaikki Nigeriasta tulevat ihmiset eivät ole ongelmallisia ja osa Yhdysvalloista tulevista ihmisistä on ongelmallisia.

Kaikki maahanmuutto ei ole ongelmallista Suomen kannalta, mutta ne ongelmat korostuvat tietyissä maahanmuuttajaryhmissä. Voidaan nimetä joitakin kansallisuuksia, joissa työllistyminen on äärimmäisen heikkoa — esimerkiksi Irakista ja Somaliasta tulleet ihmiset, joiden parissa työllisyysaste on ehkä 15 prosentin hujakoilla, koska suuri osa aikuisväestöstä on pysyvästi työelämän ulkopuolella ja varsinainenkin työttömyyskin on erittäin korkeaa.

Tätä asiaa voidaan ajatella myös maahantuloperusteen näkökulmasta. Lähes kaikki työllistymisen tai rikollisuuden kannalta ongelmalliset maahanmuuttajaryhmät ovat myös niitä ryhmiä, jotka tulevat tänne humanitäärisiä kanavia tai perheenyhdistämiskanavaa pitkin, ja tähän ongelmaan on siksi mahdollista vaikuttaa lainsäädännöllä ottamatta kantaa ih-

misten taustaan tai ihonväriin tai muihin tällaisiin seikkoihin. Kun kiristetään turvapaikkapolitiikkaa ja perheenyhdistämiskäytäntöjä, muun muassa perussuomalaisten esittämillä tavoilla, niin nämä maahanmuuttoon liittyvät ongelmat suurelta osin pystytään poistamaan tai niitä pystytään ainakin merkittävästi vähentämään. — Kiitoksia.

17.56 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Myöskin omasta puolestani kiitän kaikkia kollegoita hyvästä keskustelusta ja erityisesti edustaja Halla-ahoa hyvästä yhteenvedosta ja siitä, miten viisaasti hän puhui siitä, että lainsäädäntö ei voi kohdella yksilöitä vaan lainsäädäntö on tarkoitettu nimenomaan kaikille. Toki lainsäädännössäkin on silloin tällöin joitain tiettyjä poikkeuksia, mikä antaa sille tietynlaista joustavuutta ja inhimillisyyttä.

Sanoisin, että me emme voi säätää sellaista lainsäädäntöä, jolla me houkuttelemme valtavasti hyviä maahantulijoita, jotka tekevät töitä Suomessa ja maksavat veroja Suomeen, mutta jolla me samanaikaisesti pyrkisimme esimerkiksi estämään niin sanottua haitallista maahanmuuttoa. Se on se sama lainsäädäntö, joka kohtelee kaikkia. Se on se sama lainsäädäntö, jonka perusteella haluamme myöskin myöntää tätä Suomen kansalaisuutta, jota perussuomalaiset ovat ehdottaneet. Sen vuoksi jo nykyisessä laissa on tiettyjä kriteerejä, joidenka perusteella ihminen voi saada Suomen kansalaisuuden. Nämä kriteerit ovat hyvin tiukkoja: tällä hetkellä vaaditaan integroitumista kielen kautta, vaaditaan nuhteettomuutta, vaaditaan sitoutumista suomalaisiin elämäntapoihin hyvin monella eri tavalla, myöskin kulttuurin ja kielen kautta. Tällä viiden vuoden lupauksella voidaan samanaikaisesti myöskin sitouttaa se enimmäismäärä eli tämä noin 12 000—15 000 ihmistä, jotka muuttavat maahan työn perässä, jäämään maahan ja perustamaan perheensä. Sen vuoksi nykyinen lainsäädäntö on aika hyvä, vaikka se onkin jo tässä vaiheessa suhteellisen tiukka.

17.58 **Mikko Ollikainen r:** Arvoisa puhemies! Tässä on keskusteltu maahanmuutosta puolin ja toisin. Itse tulen Rannikko-Pohjanmaalta, ja siellähän meillä on — haluan nostaa tämän esille koskien työperäistä maahanmuuttoa — todella suuret haasteet monessa kunnassa. Työttömyysaste on jopa siinä 2—3 prosentin kieppeillä, ja tekijöitä tarvittaisiin ympäri Suomea, mutta myös työperäistä maahanmuuttoa. Ja yksi seikka, joka tuli esiin tässä keskustelussa ja jota minä haluan painottaa, on se, että tarvitaan kaikenlaisia osaajia, käsiä esimerkiksi veneteollisuuteen, metallialalle ja myös alkutuotantoihin, elikkä ei ainoastaan todella korkeatasoisia asiantuntijoita vaan myös aika leveää osaamista. Tämän halusin nostaa myös esille tässä keskustelussa. — Kiitos.

17.59 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Halla-aho veti hyvin yhteen sen asian, minkä takia tämä lakialoite on perussuomalaisten allekirjoittamana täällä tänään, ja Taviohan on sen ensimmäinen allekirjoittaja. Eli ennen kaikkea turvallisuus, hyvinvointi ja työllisyys — ne ovat kaikille suomalaisille todella tärkeitä asioita, ja perussuomalaiset ajavat näitä asioita.

Kansainvälisyys on totta kai asia, joka on tätä päivää ja itsestäänselvyys. Emmehän me sitä vastaan ole mitenkään. Mutta Suomen passi ja Suomen kansalaisuus on sellainen asia, mikä pitää ansaita. Se ei ole mikään ihan heppoinen paperi, ja se, että me haluamme pidentää tätä tarkkailuaikaa varmistaaksemme hakijan oikeutuksen Suomen passiin, on se, minkä takia tämä lakialoite on.

Tämä keskustelu on ollut hyvin värikästä, ja on hyvä, että sitä on käyty aika monipuolisesti. Tässä olisi toivonut vielä vähän enemmän porukkaa tänne paikalle. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 17/2020 rd

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till grundlagsutskottet.